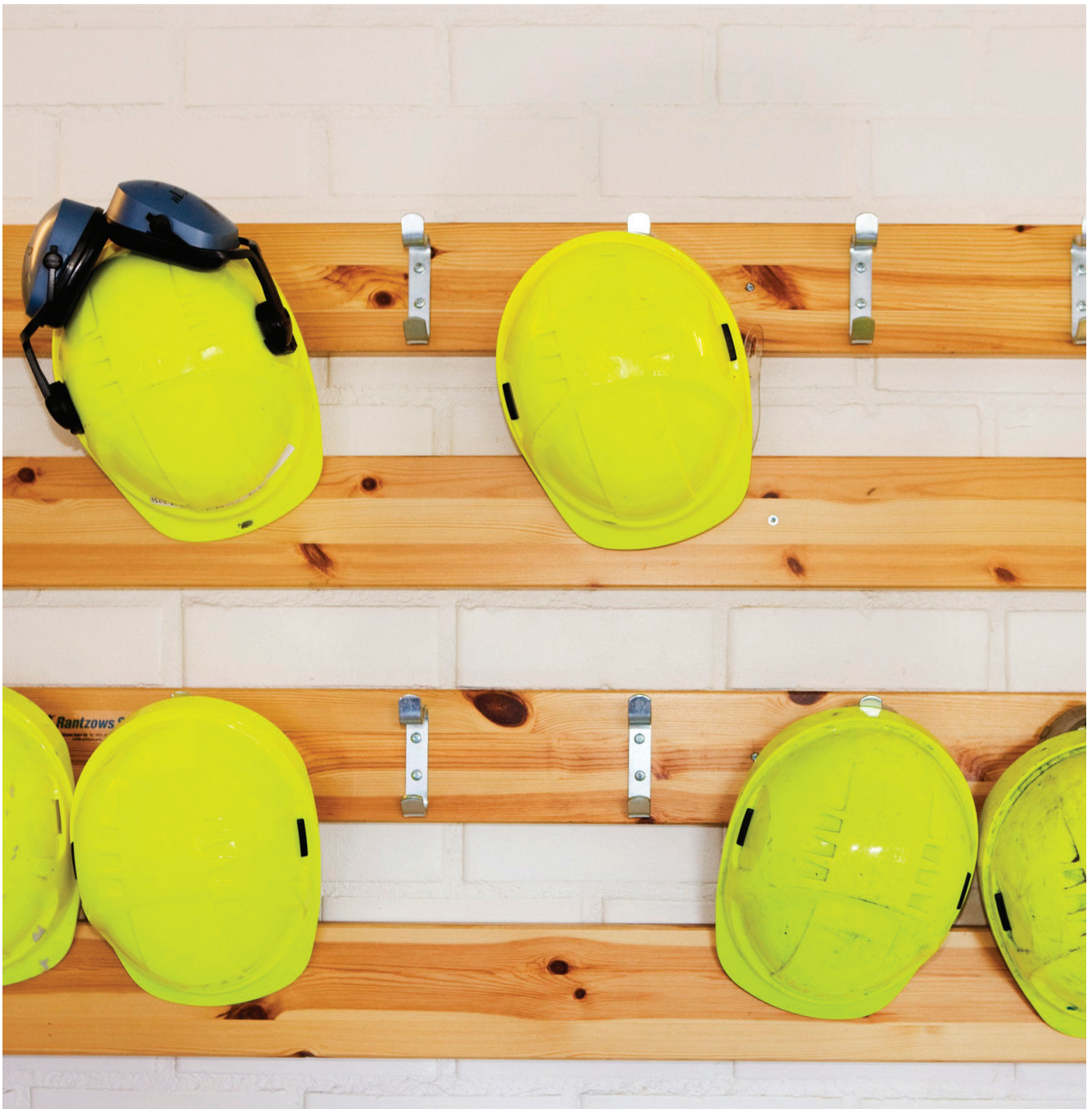

Kvalitetsgranskning av yrkeshögskolan 2020

Granskningsrapport | 2021

ISBN: 978-91-89163-30-0

Dnr: MYH 2020/6829

Västerås 2021

Myndigheten för yrkeshögskolan

Förord

Denna rapport riktar sig till utbildningsanordnare som bedriver utbildning inom yrkeshögskolan. I rapporten presenterar Myndigheten för yrkeshögskolan (MYH) det samlade resultatet av myndighetens fördjupade och uppföljande kvalitetsgranskningar av utbildningar inom yrkeshögskolan 2020. Rapporten är tänkt att bidra till att utveckla kvaliteten i utbildningarna och fungera som en vägledning och ge stöd i arbetet med att bedriva utbildning med hög och jämn kvalitet. Därför finns det flera tips och idéer i rapporten som kan fungera som goda exempel även i andra utbildningar.

Under året har utbildningsanordnare, studerande och arbetsliv såväl som myndigheten ställts inför många utmaningar på grund av coronapandemin. Under stora delar av året har både utbildningar inom yrkeshögskolan och myndighetens granskningar bedrivits på distans. Myndigheten har tagit hänsyn till genomförda förändringar men försökt att kvalitetsgranska utbildningarna så som de var planerade före coronapandemin.

Myndigheten tar årligen fram denna rapport enligt myndighetens instruktionsenliga uppgift att sammanfatta och publicera resultaten av arbetet med kvalitetsgranskning.

Jag hoppas och tror att rapporten kommer att vara ett stöd och ge värdefulla tips till er som verkar inom yrkeshögskolan.

Hässleholm i februari 2021

Inger Nordahl

Enhetschef vid enheten för kvalitetsgranskning och utbildningsfrågor

Sammanfattning

Myndigheten för yrkeshögskolan har i uppdrag att varje år kvalitetsgranska ett urval av utbildningar inom yrkeshögskolan. Under 2020 genomförde myndigheten fördjupad kvalitetsgranskning på 68 utbildningar och uppföljande kvalitetsgranskning på 166 utbildningar. I den här rapporten sammanfattar vi våra samlade iakttagelser.

Metoderna för kvalitetsgranskning är kvalitativa metoder som syftar till att bidra till utbildningsanordnarens arbete med att ha hög kvalitet och goda resultat i pågående utbildningar. I denna rapport beskriver vi flera goda exempel inom de fyra områdena ledningsgruppen, lärande, lärande i arbete och anordnarens eget kvalitetsarbete som förhoppningsvis kan fungera som lärande även i andra utbildningar.

Denna rapport visar att kvaliteten i utbildningar inom yrkeshögskolan är förhållandevis hög. Nästan alla utbildningar som har haft fördjupad kvalitetsgranskning 2020 har ledningsgrupper med rätt arbetslivsrepresentanter – sammansättningen av arbetslivsrepresentanter är bred och består av ledamöter från olika delar av det berörda arbetslivet. Rapporten visar att lärande i arbete utgör en viktig del i flera utbildningar och höjer de studerandes tilltro till sin egen kompetens. Rapporten visar samtidigt att utbildningars resultat och effekt kan inkluderas på ett bättre sätt i flera utbildningars systematiska kvalitetsarbete och att arbetet med jämställdhet kan utvecklas i flera utbildningar. Rapporten visar också att flera ledningsgrupper kan utveckla sitt kvalitetsarbete genom att fokusera mer på strategiska diskussioner.

Nästan alla utbildningsanordnare som har fått identifierade förbättringsområden i en fördjupad kvalitetsgranskning har påbörjat ett arbete för att utveckla utbildningen utifrån området, när myndigheten kommer tillbaka och följer upp arbetet – det visar våra iakttagelser från årets 166 uppföljande kvalitetsgranskningar. I flera utbildningar har anordnarna dessutom kommit så långt att området inte längre anses vara ett förbättringsområde. I den här rapporten framgår också att vissa förbättringsområden är lättare att åtgärda än andra. Dessutom att vissa förbättringsområden tar längre tid att åtgärda än andra.

1	Inledning	4
1.1	Delvis förändrade arbetssätt med anledning av coronapandemin	4
2	Fördjupad kvalitetsgranskning 2020	5
2.1	Metod för fördjupad kvalitetsgranskning.....	5
2.2	Urval av utbildningar för fördjupad kvalitetsgranskning	5
2.3	Uppföljning av årets genomförda fördjupade kvalitetsgranskningar	6
2.4	Övergripande iakttagelser från fördjupade kvalitetsgranskningar 2020.....	6
2.5	Ledningsgruppens arbete	7
2.6	Lärande.....	10
2.7	Lärande i arbete	15
2.8	Kvalitetsarbete och värdegrundsfrågor	17
2.9	Utbildningsanordnarnas synpunkter på fördjupad kvalitetsgranskning 2020.....	21
3	Uppföljande kvalitetsgranskning 2020	23
3.1	Metod för uppföljande kvalitetsgranskning	23
3.2	Urval.....	23
3.3	Uppföljning av årets genomförda uppföljande kvalitetsgranskningar	24
3.4	Övergripande iakttagelser från uppföljande kvalitetsgranskningar 2020	24
3.5	Goda exempel från uppföljande kvalitetsgranskning inom ledningsgruppens arbete..	25
3.6	Goda exempel från uppföljande kvalitetsgranskning inom lärande	26
3.7	Goda exempel från uppföljande kvalitetsgranskning inom lärande i arbete	27
3.8	Goda exempel från uppföljande kvalitetsgranskning inom kvalitetsarbete och värdegrundsfrågor.....	28
3.9	Utbildningsanordnarnas synpunkter på uppföljande kvalitetsgranskning 2020	29
4	Fallstudie om metoden för kvalitetsgranskning uppfyller syftet	31
4.1	Intervjuer med utbildningsanordnare i syfte att fördjupa enkätsvar om metoden uppfyller syftet.....	31
5	Diagnostisk självvärdering.....	33
5.1	Systematiskt arbete utifrån frågor i självvärdering skapar bättre förutsättningar för hög kvalitet i pågående utbildningar.....	33
6	Framåtblick – kvalitetsgranskning under 2021.....	34
6.1	Framför allt fortsätter vi med befintliga metoder.....	34
7	Litteraturlista.....	35
	Bilaga 1: Fördjupade kvalitetsgranskningar 2020	36
	Bilaga 2: Uppföljande kvalitetsgranskningar 2020	38
	Bilaga 3: Fastställda kvalitetskriterier för yrkeshögskolan 2020	43
	Bilaga 4: Enkätfrågor efter fördjupad kvalitetsgranskning 2020	45
	Bilaga 5: Enkätfrågor efter uppföljande kvalitetsgranskning 2020.....	46
	Bilaga 6: Intervjufrågor 2020	47
	Bilaga 7: Urval av intervjuade utbildningsanordnare	48

1 Inledning

Myndigheten för yrkeshögskolan granskar kvaliteten på pågående yrkeshögskoleutbildningar.¹ Det främsta syftet med kvalitetsgranskningarna är att bidra till utbildningsanordnarnas arbete med att ha hög kvalitet och goda resultat i pågående utbildningar.

I den här rapporten sammanfattar vi våra iakttagelser från de genomförda fördjupade och uppföljande kvalitetsgranskningarna 2020. I den mån det går jämför vi även årets iakttagelser med våra erfarenheter från kvalitetsgranskningar under tidigare år. Vi redogör för utbildningsanordnarnas syn på myndighetens metoder för kvalitetsgranskning – dels baserat på en enkät, dels baserat på djupintervjuer med ett urval av utbildningsanordnare. Avslutningsvis blickar vi framåt och beskriver arbetet med kvalitetsgranskningar under 2021.

1.1 Delvis förändrade arbetssätt med anledning av coronapandemin

År 2020 har varit ett speciellt granskningsår med anledning av coronapandemin och myndighetens arbetssätt har delvis behövt anpassas. Under stora delar av året har både utbildningar inom yrkeshögskolan och myndighetens granskningsintervjuer bedrivits på distans. Även utredarna som arbetar med kvalitetsgranskning har arbetat hemifrån under stora delar av 2020. Fysiska heldagsintervjuer har ersatts med intervjuer på distans med verktyg som Zoom eller Teams.

När coronapandemin bröt ut fick utbildningsanordnare med redan inbokade heldagsbesök möjlighet att delta i beslutet om att antingen flytta fram granskningen eller lägga om till intervjuer på distans. Sammantaget bedömde 6 utbildningsanordnare att granskningen inte gick att genomföra varför intervjuerna i stället senarelades till hösten 2020. Vidare ställde vi in 36 inplanerade kvalitetsgranskningar med anledning av coronapandemin.

¹ Förordning (2011:1162) med instruktion för Myndigheten för yrkeshögskolan.

2 Fördjupad kvalitetsgranskning 2020

I detta kapitel redogör vi för resultaten av de fördjupade kvalitetsgranskningarna 2020. Inledningsvis beskriver vi metoden för fördjupad kvalitetsgranskning. Därefter analyserar vi resultaten utifrån vad vi överlag har bedömt fungerar bra respektive vad vi överlag har bedömt kan utvecklas utifrån årets urval av utbildningar.

I kapitlet beskriver vi även goda exempel, som kan vara vägledande i arbetet med att bedriva utbildning med hög och jämn kvalitet.

2.1 Metod för fördjupad kvalitetsgranskning

Metoden för fördjupad kvalitetsgranskning innebär att två utredare granskar kvaliteten i en utbildning utifrån myndighetens tolv fastställda kvalitetskriterier (bilaga 3). Granskningen utgår från dokument som utbildningsanordnaren skickar in till myndigheten, dokument som redan finns i myndighetens system samt enkät till studerande och handledare för lärande i arbete (LIA). Utredarna genomför dessutom kompletterande intervjuer med utbildningsanordnare, arbetslivsrepresentanter, utbildare och studerande. Intervjuerna genomförs vanligtvis under en heldag i utbildningsanordnarens lokaler. Men coronapandemin har inneburit att metoden har anpassats genom att intervjuerna har genomförts på distans.

Fördjupad kvalitetsgranskning avslutas genom att utbildningsanordnaren får en rapport och ett beslut. I rapporten framgår hur väl utbildningen lever upp till respektive kvalitetskriterium, som kan förstås som ett "idealtillstånd". I beslutet gör myndigheten en samlad och nyanserad bedömning av utbildningens kvalitet.

Processen från myndighetens intervjuer till slutlig rapport med beslut är i genomsnitt sju veckor. Utbildningsanordnaren ges alltid tillsammans med ledningsgruppen möjlighet att faktagranska en preliminär version av rapporten innan myndigheten avslutar kvalitetsgranskningen med ett beslut.

2.2 Urval av utbildningar för fördjupad kvalitetsgranskning

Under 2020 har myndigheten genomfört 68 fördjupade kvalitetsgranskningar. Sedan 2016 har myndigheten sammanlagt genomfört 416 fördjupade kvalitetsgranskningar (se figur 1).

2.2.1 Urval bygger på en behovsanalys

Urval av utbildningar som ska kvalitetsgranskas genomförs med utgångspunkt i en behovsanalys och avser enskilda utbildningar. För 2020 valde vi pågående utbildningar som inte har haft fördjupad kvalitetsgranskning och som har tillräckligt lång historik för att ha hunnit skicka in minst en resultatrapport. Med resultatrapport menas den rapport som anordnaren skickar in till myndigheten sex månader efter att de studerande på en utbildning har tagit examen. I rapporten framgår hur många studerande som har examinerats, hur många av de examinerade studerande som har hamnat helt eller till största delen i "rätt" jobb samt vissa andra uppgifter. Med rätt jobb avses verksamma inom området som utbildningen är riktad mot.

I urvalet har vi också beaktat när vi beräknar att utbildningsanordnaren eventuellt kommer att skicka in en ansökan om att utbildningen får ingå i yrkeshögskolan och få statsbidrag/särskilda medel för utbildningen.

	2016	2017	2018	2019	2020
Antal genomförda fördjupade kvalitetsgranskningar	84	88	79	97	68

Figur 1. Antal fördjupade kvalitetsgranskningar 2016–2020 fördelat per år.

2.3 Uppföljning av årets genomförda fördjupade kvalitetsgranskningar

I fördjupad kvalitetsgranskning bedömer myndigheten som tidigare nämnt hur väl en utbildning lever upp till vart och ett av de tolv fastställda kvalitetskriterierna. Vi bedömer varje kvalitetskriterium utifrån en skala i tre steg: (1) uppfyller i hög grad, (2) behöver utvecklas eller att (3) det finns brister.

I detta kapitel beskriver vi vad som överlag fungerar väl i de utbildningar som har haft fördjupad kvalitetsgranskning under 2020, det vill säga kvalitetskriterier som i många utbildningar "uppfylls i hög grad". Vi beskriver också vad som i flera utbildningar behöver utvecklas, det vill säga kvalitetskriterier som "behöver utvecklas" eller kvalitetskriterier där det "finns brister".

I detta kapitel har vi grupperat våra iakttagelser utifrån fyra områden: ledningsgruppens arbete, lärande, lärande i arbete samt kvalitetsarbete och värdegrundsfrågor.

2.4 Övergripande iakttagelser från fördjupade kvalitetsgranskningar 2020

En stor del av de utbildningar som haft fördjupad kvalitetsgranskning 2020 uppfyller i hög grad myndighetens fastställda kvalitetskriterier. Ett kriterium som i år liksom tidigare år sticker ut som ett särskilt väl fungerande område i nästan alla utbildningar handlar om att ledningsgruppens ledamöter har god kunskap om de kompetensbehov som finns inom yrkesområdet som utbildningen är tänkt att leda till.

Överlag är lärandet ett starkt område i utbildningarna och de personer som anlitas för undervisning eller handledning har i de allra flesta fall rätt kompetens. I många utbildningar integreras teori, färdighetsträning och reflektion genom hela utbildningen. Likaså har vi i utbildningar sett att LIA höjer de studerandes tilltro till sin egen kompetens och deras förmåga att arbeta inom det yrkesområde som utbildningen handlar om. Från årets granskade utbildningar finns därtill flera föredömliga exempel på hur ledningsgrupper och utbildningsanordnare fokuserar på ständiga förbättringar i sitt kvalitetsarbete.

Vi har identifierat förbättringsområden i merparten av de utbildningar som har haft fördjupad kvalitetsgranskning 2020. Förbättringsområden är i sig inte något negativt utan en del av syftet med metoden – fördjupad kvalitetsgranskning är tänkt att bidra till att utveckla kvaliteten i en enskild, pågående utbildning. Att identifiera förbättringsområden är en viktig del i att jobba med ständiga förbättringar i ett systematiskt kvalitetsarbete.

I flera utbildningar som har haft fördjupad kvalitetsgranskning 2020 har vi bedömt att anordnaren bör göra insatser för att öka närvaron på ledningsgruppens möten och att flera ledningsgrupper bör fokusera mer på strategiska analyser och beslut. I flera utbildningar har vi bedömt att kvalitetsarbetet bör utvecklas och också omfatta resultat- och effektoppföljning samt att flera bör utveckla arbetet med jämställdhet i utbildningarna.

2.5 Ledningsgruppens arbete

I detta avsnitt redogör vi för våra iakttagelser 2020 från granskningsområdet ledningsgruppens arbete. Först beskriver vi vad som överlag har fungerat väl i de utbildningar som har haft fördjupad kvalitetsgranskning 2020. Därefter beskriver vi goda exempel som kan fungera som lärande även för andra utbildningar. Avslutningsvis beskriver vi vad som myndigheten har bedömt överlag kan utvecklas i de granskade utbildningarna 2020.

I en ledningsgrupp för en yrkeshögskoleutbildning finns samlad kunskap om yrkesrollen, eller yrkesrollerna, som utbildningen ska leda till. Ledningsgruppen ska löpande utvärdera och utveckla utbildningens innehåll och genomförande utifrån kraven som arbetslivet ställer. Myndighetens kvalitetsgranskning av ledningsgruppens arbete utgår från fyra kvalitetskriterier (bilaga 3). Kriterierna beskriver idealtillståndet för ledningsgruppens arbete. I granskningen bedömer vi sedan hur väl en utbildning lever upp till respektive idealtillstånd.

Utifrån de fyra kvalitetskriterierna ska en ledningsgrupp ha god kunskap om det kompetensbehov som finns inom yrkesområdet, säkerställa stark arbetslivsanknytning i utbildningen, arbeta effektivt och ta ansvar för utbildningens utveckling samt se till att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete i utbildningen.

2.5.1 Arbetslivsrepresentanterna företräder det arbetsliv som berörs av den kompetens som utbildningen ger

Sammansättningen av arbetslivsrepresentanter i de utbildningar som har haft fördjupad kvalitetsgranskning 2020 är överlag bred och består av ledamöter från olika delar av det berörda arbetslivet. I bara 1 av 68 utbildningar som har haft fördjupad kvalitetsgranskning 2020 har myndigheten bedömt att ledningsgruppens kunskaper om de kompetensbehov som finns inom yrkesområdet behöver utvecklas. I den utbildningen handlade det om att myndigheten bedömde att ledningsgruppen borde utökas med ytterligare arbetslivsrepresentanter.

Resultatet från de fördjupade kvalitetsgranskningarna 2020 visar att detta är en del som fungerar mycket väl – utbildningarnas ledningsgrupper har rätt arbetslivsrepresentanter. Arbetslivets representation ska ge utbildningarna legitimitet och utgöra en konkret förankring i arbetslivet avseende den yrkesroll som utbildningen är tänkt att leda till. Att ledningsgrupperna består av rätt representanter från arbetslivet är därför viktigt för att ledningsgrupperna ska kunna säkra utbildningarnas aktuella yrkesrelevans.

Många utbildningar inom yrkeshögskolan leder till fler än en yrkesroll. Många utbildningar leder också till yrkesroller som finns inom både större och mindre företag eller organisationer. Därför är det en viktig kvalitetsfaktor att arbetslivets representation i en utbildnings ledningsgrupp speglar det arbetsliv som utbildningen är tänkt att leda till.

2.5.2 Goda exempel inom ledningsgruppens arbete

I flera av de utbildningar som har haft fördjupad kvalitetsgranskning 2020 har vi identifierat goda exempel inom ledningsgruppens arbete. En utbildning kan ha goda exempel inom ett eller flera av de fyra kvalitetskriterier som berör ledningsgruppens arbete.

Goda exempel innebär att utbildningen i hög grad uppfyller myndighetens fastställda kvalitetskriterier och *därutöver* har arbetssätt och rutiner som kan fungera som lärande även för andra utbildningar. De goda exemplen framgår av både rapport och beslut efter fördjupad kvalitetsgranskning. Ofta använder vi ord som "föredömligt" i rapport och beslut för att lyfta fram och synliggöra goda exempel.

I detta avsnitt beskriver vi ett urval av de goda exempel inom ledningsgruppens arbete som vi har identifierat i utbildningar som har haft fördjupad kvalitetsgranskning 2020.

Särskild arbetsgrupp kvalitetssäkrar utbildningen

I en utbildning som leder till ett "smalt yrke" i Alsen, med inriktning mot brukshästkörning, har myndigheten bedömt att ledningsgruppen på ett föredömligt sätt ser till att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete i utbildningen.²

Ledningsgruppen har utsett en arbetsgrupp med särskilt ansvar för kvalitetsarbetet. Arbetsgruppen har på ett föredömligt sätt gjort en översyn av kvaliteten i utbildningen. Detta genom att två arbetslivsrepresentanter följde de studerande under en förmiddag, följt av kompletterande intervjuer med utbildare och studerande för att få en samlad bild av kvaliteten i utbildningen. Översynen visade exempelvis att de studerande upplevde att en kurs i företagsekonomi startade på en för hög nivå. Översynen resulterade i att kursen gjordes om så att den i stället startar på en nivå som passar de studerandes förkunskaper.

Det lärande i detta exempel är just skapandet av mindre arbetsgrupper. Ibland är det svårt att få alla ledamöter att känna ansvar för alla delar av ledningsgruppens arbete. Därför kan det vara fruktbart att låta de som känner sig särskilt engagerade i något särskilt ta sig an en fråga inom ramen för en arbetsgrupp.³ Systematiskt kvalitetsarbete är bara ett exempel på frågor som en arbetsgrupp kan fokusera på. Andra exempel är lärande i arbete eller anskaffning av platser för lärande i arbete.

Ledningsgrupp utvärderar utbildningens resultat och effekt i arbetslivet

I fördjupad kvalitetsgranskning tittar vi på om ledningsgruppen särskilt diskuterar och analyserar utbildningens resultat- och effektuppföljning. Detta som en del i ledningsgruppens ansvar för utbildningens utveckling.

I en utbildning till behandlingspedagog i Hudiksvall arbetar ledningsgruppen kontinuerligt med att se över kurs- och utbildningsmålen för att säkerställa stark arbetslivsanknytning i utbildningens innehåll. Ledningsgruppen får kontinuerligt ta del av underlag för andelen examinerade som hamnar helt eller till största delen i rätt arbete sex månader efter examen.

Därutöver ser ledningsgruppen kontinuerligt över hur kurs- och utbildningsmål överensstämmer med branschens efterfrågan, bland annat genom årliga branschdagar där även företag och verksamheter utanför ledningsgruppen, med intresse av yrkesområdet, bjuds in. Diskussionerna i ledningsgruppen har bland annat legat till grund för hur en kurs i branschinriktad medicin ska se ut samt att kursen ska vara förlagd tidigt i utbildningen. På så sätt följer ledningsgruppen upp att kompetensen hos de examinerade från utbildningen motsvarar arbetslivets behov av kompetens.

I detta exempel ser ledningsgruppen till att utbildningen motsvarar arbetslivets behov. Detta genom väl utvecklade former för utvärdering av utbildningens resultat och effekt i arbetslivet. Ledningsgruppen bidrar till utformningen av kurser och moment i utbildningen, men följer också upp hur väl kompetensen hos de examinerade från utbildningen kommer arbetslivet till gagn.

2.5.3 Utvecklingsområden inom ledningsgruppens arbete

Det främsta syftet med kvalitetsgranskningarna är som tidigare nämnt att bidra till utveckling och hög kvalitet. Därför identifierar myndigheten oftast utvecklingsområden i

² Att utbildningen leder till ett "smalt" yrke betyder att det i 1 § lagen (2009:128) om yrkeshögskolan, ställs kravet att utbildningen ska tillgodose behov av eftergymnasial utbildning som avses leda till förvärvsarbete för de studerande, eller till en ny nivå inom deras yrke. I 1 kap 3 § i förordningen (2009:130) om yrkeshögskolan kompletteras syftet med att utbildningen ska medverka till att utveckla eller bevara kvalificerat yrkeskunnande inom ett smalt yrkesområde som är av betydelse för individen och samhället.

³ Att bilda arbetsgrupper lyfts fram som ett av sju tips i: Myndigheten för yrkeshögskolan. 2020. *Sju tips för ett bättre ledningsgruppsarbete*. Elektronisk, tillgänglig: <https://www.myh.se/Nyhetsrum/Nyheter/2020/Sju-tips-for-ett-bättre-ledningsgruppsarbete/>

alla de utbildningar som kvalitetsgranskas. Även om en utbildning överlag fungerar bra finnas det ofta alltid något område som kan bli bättre.

Inom detta granskningsområde, som handlar om ledningsgruppens arbete, har myndigheten under året identifierat vissa förbättringsområden i de utbildningar som har kvalitetsgranskats. Framför allt är det tre områden som i flera utbildningar kan förbättras. Det handlar om strategiska diskussioner, närvaro på ledningsgruppens möten samt interaktion med studerande. Även i förra årets rapport var det dessa tre områden som lyftes fram som överlag kunde utvecklas vad gällde just ledningsgruppens arbete.⁴

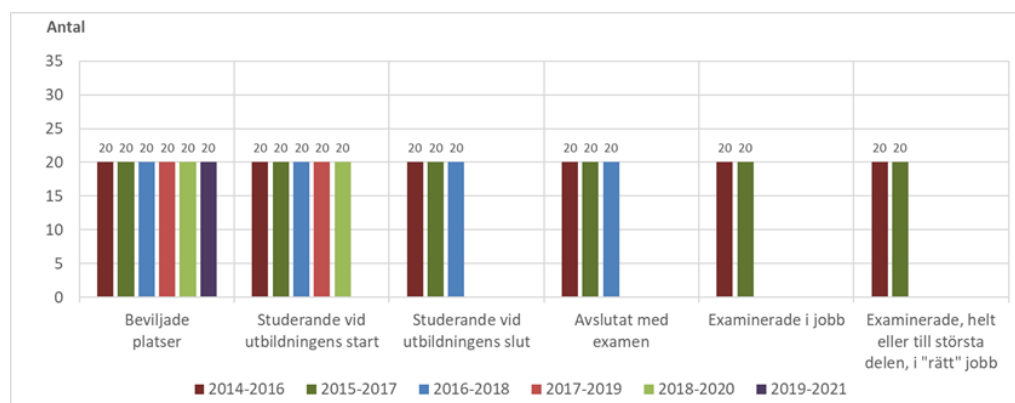
Ledningsgrupper kan bli bättre på strategiska analyser och beslut

Många ledningsgrupper bör fokusera mer på strategiska diskussioner, analyser och beslut. Sammantaget gäller detta för 27 av de 68 utbildningar som har haft fördjupad kvalitetsgranskning 2020.

Med strategiska diskussioner och analyser avses två perspektiv. För det första ledningsgruppen som kravställare på vad utbildningen ska leverera och vilken kvalitet som utbildningen ska ha. Här kan det handla om att ledningsgruppen sätter mätbara mål för utbildningens genomströmning. För det andra ledningsgruppen som beställare av den kompetens som utbildningen är tänkt att leda till. Här kan det handla om att ledningsgruppen ställer krav på utrustning eller ständigt ser över och eventuellt reviderar innehållet i utbildningen utifrån arbetslivets aktuella behov. Diskussionerna och analyserna bör utgå från underlag från utvärderingar och uppföljningar såväl som statistik om utbildningens genomströmning och resultat.

I figuren nedan finns ett malldiagram över en utbildnings resultat och effekt. I varje kvalitetsgranskning lägger myndigheten in utbildningsuppgifter i ett sådant diagram. Detta för att använda diagrammet som ett underlag i intervjuerna med ledningsgruppen och utbildningsanordnaren.

Som utbildningsanordnare kan det vara fruktbart att använda ett sådant diagram som underlag till ledningsgruppens strategiska diskussioner, analyser och beslut inom utbildningens kvalitetsarbete. I diagrammet finns sex olika mått – antal beviljade utbildningsplatser, antal studerande vid utbildningens start, antal studerande vid utbildningens slut och antal studerande med examen. Sex månader efter examen gör anordnaren en undersökning för att ta reda på antal examinerade i jobb (anställd eller driver eget företag) och hur många av dessa som helt eller till största delen är i "rätt" jobb. Med rätt jobb avses som tidigare nämnt verksamma inom området som utbildningen är riktad mot.

Figur 2. Malldiagram över en utbildnings genomströmning och resultat.

⁴ Myndigheten för yrkeshögskolan. 2020. *Kvalitetsgranskning av yrkeshögskoleutbildningar 2019*. MYH 2019/5116.

Att flera ledningsgrupper kan utveckla arbetet med strategiska analyser och beslut konstaterar vi för femte året i rad. Även i kvalitetsgranskade utbildningar mellan 2016 och 2019 bedömde vi att många ledningsgrupper skulle vinna på att flytta tyngdpunkten på sina möten från formalia och operativa beslut och åtgärder till mer strategiska och utvecklingsorienterade frågor.⁵ Med att ha tyngdpunkt på formalia och operativa beslut och åtgärder under ledningsgruppsmöten avser vi möten som präglas av diskussioner om exempelvis studerandes behov av fler mikrovågsugnar i skolans lokaler, studerandes oro om misstanke om fusk vid examination eller ventilation i skolans lokaler. Att hitta en bra avvägning för och identifiera å ena sidan vilka frågor som arbetslivsrepresentanterna kan bidra i och å andra sidan vilka frågor som mer bör ligga på utbildningsanordnaren är A och O för att kunna arbeta strategiskt i en ledningsgrupp.

I flera ledningsgrupper bör närvaron på ledningsgruppens möten öka

Närvaron på ledningsgruppens möten bör öka i 21 av 68 utbildningar som har haft fördjupad kvalitetsgranskning 2020. Framför allt handlar det om arbetslivsrepresentanters närvaro.

Ledningsgrupper har kontinuerliga möten, som ofta planeras in med god framförhållning. Men trots det ser vi i flera ledningsgrupps protokoll att närvaron är låg och att mötena emellanåt inte är beslutsfälliga på grund av för låg närvaro. Att ledningsgruppen sammanträder regelbundet är viktigt för att skapa goda förutsättningar för att ta ansvar för utbildningen och dess utveckling. Hög närvaro på ledningsgruppens möten skapar förutsättningar för ledamöterna att utöva inflytande över utbildningarnas innehåll. Därmed är hög närvaro under ledningsgruppens möten en viktig kvalitetsfaktor.

En preliminär tanke om coronapandemins avtryck på ledningsgrupps arbete kan vara att acceptansen för digitala möten har ökat. Att närvara digitalt innebär att ledningsgruppsledamöter inte behöver avsätta lika mycket tid för ett enskilt möte. Ett resultat av detta skulle kunna vara ökad mötesnärvaro och ett större engagemang bland arbetslivsrepresentanterna i utbildningarnas ledningsgrupper.

Flera ledningsgrupper kan göra insatser för att de studerandes kännedom om dess roll ska öka

I 25 av 68 utbildningar har vi bedömt att ledningsgruppen kan göra insatser för att de studerandes kännedom om dess roll ska öka.

Myndigheten granskar om ledningsgruppen säkerställer arbetslivsanknytning i utbildningens alla delar. För att bidra till detta har vi i flera fall bedömt att ledningsgruppen bör verka för att stärka de studerandes kännedom om ledningsgruppens roll och också kompetensbehovet av yrkesrollen i arbetslivet.

Även i 2018 och 2019 års fördjupade kvalitetsgranskningar identifierade vi liknande förbättringsområden. Eftersom utbildningar inom yrkeshögskolan genomförs i nära samarbete med det arbetsliv som behöver den kompetens som utbildningen leder till är interaktion mellan studerande och ledningsgrupp en viktig del.

2.6 Lärande

I detta avsnitt redogör vi för våra iakttagelser 2020 inom granskningsområdet lärande. All undervisning inom yrkeshögskolan sker i nära samarbete med arbetslivet. Teoretiska kunskaper varvas med praktiska färdigheter för att de studerande direkt efter examen ska kunna hamna i det jobb som utbildningen är tänkt att leda till.

Myndighetens kvalitetsgranskning av lärandet i utbildningarna utgår från tre kvalitetskriterier (bilaga 3). Utifrån de tre kriterierna ska utbildningens organisation,

⁵ Myndigheten för yrkeshögskolan. 2020. *Kvalitetsgranskning av yrkeshögskoleutbildningar 2019*. MYH 2019/5116.

pedagogik och resurser ge de studerande förutsättningar att nå utbildningens mål och de personer som anlitas för undervisning eller handledning ska ha rätt kompetens.

2.6.1 De personer som anlitas för undervisning har rätt ämneskunskaper och god kännedom om yrkesrollen

I 67 av 68 granskade utbildningar har vi bedömt att de personer som anlitas för undervisning har relevant och aktuell kännedom om det yrke som utbildningen förbereder för. Likaså har vi bedömt att undervisande personal har relevanta och aktuella ämneskunskaper. Även tidigare års kvalitetsgranskningar visar att den här delen är ett väl utvecklat och väl fungerande område i många utbildningar.

Till stor del kan vi i de utbildningar som har haft fördjupad kvalitetsgranskning 2020 se att den som rekryterar undervisande personal har den kunskap som krävs, inom relevanta yrkesområden, för att kunna anlita lämpad personal. Hur rekryteringen ser ut skiljer sig däremot mycket mellan olika utbildningsanordnare. Vissa anordnare med många utbildningar har anställda som arbetar med att rekrytera personal. Hos andra, ofta anordnare med färre utbildningar, är det utbildningsledaren som sköter rekrytering av den undervisande personalen.

2.6.2 I många utbildningar integreras teori, färdighetsträning och reflektion

I en stor del av de granskade utbildningarna 2020 har vi bedömt att det finns ett varierat lärande och olika inlärningsmetoder som integrerar teori, färdighetsträning och reflektion. Likaså kan vi se att merparten av de granskade utbildningarna har kurser som bildar en pedagogisk helhet och genomförs i en ordningsföljd som främjar de studerandes kunskaps- och färdighetsutveckling och leder mot utbildningens mål.

Överlag ger kursmålen i de granskade utbildningarna 2020 en tydlig bild av vilka kunskaper, färdigheter och kompetenser den studerande ska uppnå. Kursplanerna visar att kursmålen stämmer överens med utbildningens syfte, innehåll och mål.

Att många av de kvalitetsgranskade utbildningarna har ett väl genomtänkt upplägg som integrerar teori, färdighetsträning och reflektion på ett bra sätt är något vi konstaterat även i flera av tidigare års granskningsrapporter.

2.6.3 Goda exempel inom lärande

I flera av de utbildningar som vi har kvalitetsgranskat 2020 har vi identifierat goda exempel inom granskningsområdet lärande. En utbildning kan ha goda exempel inom ett eller flera av de tre kvalitetskriterier som handlar om lärandet i utbildningen.

Goda exempel innebär att utbildningen i hög grad uppfyller myndighetens fastställda kvalitetskriterier och *därutöver* har arbetssätt och rutiner som är föredömliga och kan fungera som lärande för andra utbildningar.

Utbildningens pedagogiska upplägg ger de studerande förutsättningar att nå utbildningens mål

I en utbildning till Front End Developer i Stockholm har vi bedömt att utbildningsanordnaren har ett pedagogiskt upplägg som ger de studerande goda förutsättningar att nå utbildningens mål. Detta genom ett upplägg där den utbildare som är anställd hos anordnaren har ett särskilt ansvar för helheten i utbildningens undervisning och också fungerar som ett stöd för de studerande.

Att anordnaren valde att anställa en utbildare med detta ansvar har sin grund i utbildningens kvalitetsarbete. Anordnaren hade identifierat att den röda tråden i utbildningen behövde stärkas och stödet till de studerande likaså. Vid sidan av den hos anordnaren anställda utbildaren finns tre inhyrda konsulter. Samtliga utbildare träffas kontinuerligt för att se till så utbildningen får en helhet.

Exemplet visar att anordnaren inom ramen för sitt eget kvalitetsarbete identifierat och åtgärdat förbättringsområden i utbildningens pedagogiska upplägg. En ny ansvarsfördelning bland undervisande personal har skapat goda förutsättningar för de studerande att nå utbildningens mål.

Undervisningen har stark anknytning till arbetssätt i yrkesrollen

I en utbildning till ekonomi- och redovisningskonsult i Stockholm utgår pedagogiken från ett entreprenörinriktat lärande med god variation av teori, färdighetsträning och reflektion. För att behärska yrkesrollen behöver de studerande lära sig att både analysera och kommunicera finansiell information, vilket återkommer genom hela utbildningen.

Det lärande i exemplet handlar om att undervisningen har en stark arbetslivsanknuten prägel som är närvarande i grupparbeten och de praktiska inslag som ingår i utbildningen. Detta gör att undervisningen blir så lik en verklig arbetssituation som möjligt. Med ett uttalat mål att undervisningen ska vara verklighetsanpassad förbereds de studerande väl inför arbetet efter utbildningen och också inför utbildningens LIA.

Ett lärande som präglas av teori, färdighetsträning och reflektion

I en utbildning till kulturmålare med inriktning traditionellt byggnadsmåleri i Mariestad varvas uppgifter i anordnarens måleriverkstad med teoretiska föreläsningar, seminarier, studiebesök och praktiska projekt som utförs på faktiska byggnader i behov av restaurering eller upprustning.

Även om utbildningen till stor del är av praktisk karaktär, där de studerande får prova på olika tekniker och färger, innehåller kurserna också teoretiska moment som av såväl utbildare som studerande beskrivs som nödvändiga att ta till sig för att behärska yrkesrollen. Likaså betonas vikten av att kunna dokumentera sitt arbete på rätt sätt. De flesta kurserna avslutas med att de studerande får skriva en rapport över sitt arbete, där utrymme lämnas för reflektion och tankar kring vad som fungerat bra och vad som kunnat göras annorlunda.

Exemplet visar att anordnaren tillämpar ett pedagogiskt upplägg som integrerar teori, praktisk färdighetsträning och reflektion under hela genomförandet, vilket skapar goda förutsättningar för arbetslivsanknytning i lärandet och för att de studerande ska nå utbildningens mål.

Distansupplägg med god interaktion mellan studerande och utbildare

I en distansutbildning till tandsköterska i Sollefteå tillämpas ett varierat upplägg som möjliggör hög grad av interaktion studerande emellan, men också mellan studerande och utbildare. I distansundervisningen varvas föreläsningar i realtid med förinspelade filmer som ligger till grund för diskussion och reflektion. I flera kurser genomförs grupparbeten där de studerande får arbeta tillsammans i så kallade "breakout rooms".

Därtill har huvudläraren under en eller två timmar varje vecka drop in-tillfällen. Huvudläraren finns då tillgänglig som stöd för samtliga studerande, och kan svara på frågor som dykt upp under grupparbeten, självstudier eller vid andra undervisningstillfällen. I myndighetens granskning berättade flera studerande att de känt sig mer "sedda" med detta distansupplägg än vad de upplevt i traditionell klassrumsundervisning.

Utbildningen har ett väl avvägt upplägg där de teoretiska delarna främst genomförs i distansförelagd undervisning med hjälp av väl fungerande tekniska verktyg och kanaler, i olika tillvägagångssätt. Vid sidan av distansundervisningen nyttjas närträffarna på ett bra sätt för träning av praktiska moment, metodövningar i Folktandvårdens klinikrum, gästföreläsningar och tentamen.

Det lärande i det här exemplet är att distansundervisningen genomförs med varierade pedagogiska metoder, har en hög grad av interaktion mellan undervisande personal och studerande, och möjliggör respons och samarbete mellan de studerande.

2.6.4 Flera utbildningar har under 2020 bedrivits helt eller delvis på distans

Under 2020 har yrkeshögskoleutbildningar behövt förhålla sig till restriktioner och rekommendationer till följd av coronapandemin. Utbildningar som tidigare bedrivits i bunden form har fått ställa om till att helt eller delvis bedrivs på distans. I samtliga 68 utbildningar som haft fördjupad kvalitetsgranskning har vi likväl granskat det pedagogiska upplägget och lärandet, men vi har inte bedömt kvaliteten utifrån den omställning som behövt ske, i flera fall med kort varsel, från bunden undervisning till distansundervisning.

36 av de 68 utbildningar som haft fördjupad kvalitetsgranskning 2020 bedrevs redan före coronapandemin som distansutbildningar. I dessa utbildningar har vi tagit ställning till de aspekter vi vanligen tittar på i kvalitetsgranskning av en distansutbildning. För det första tittar vi på om distansinslagen genomförs med genomtänkta distanspedagogiska metoder. För det andra om distansinslagen genomförs med en tillräcklig grad av interaktion mellan undervisande personal och studerande. För det tredje om distansinslagen genomförs i en social kontext med möjlighet till respons och samarbete mellan de studerande.

Sedan tidigare vet vi att hög kvalitet och låg andel studieavbrott är förknippat med hög grad av återkoppling mellan skola och studerande, metoder för kamratrespons och användande av moderna distanspedagogiska metoder.⁶

I merparten av de 36 distansutbildningar som granskats 2020 har vi bedömt att det funnits väl genomtänkta distanspedagogiska metoder och en tillräcklig grad av interaktion mellan studerande och mellan studerande och undervisande personal.

I 7 av dessa 36 distansutbildningar har vi bedömt att de distansinslag som genomförs behöver ske med en högre grad av interaktion mellan undervisande personal och studerande. I flera av dessa utbildningar har vi också sett att de distanspedagogiska metoderna kunnat utvecklas. Likaså att distansupplägget i större utsträckning behöver ske med större möjlighet till respons och samarbete mellan studerande.

Distansstödsprojekt utifrån erfarenheter av tidigare års kvalitetsgranskningar

Under 2020 fick myndigheten ett regeringsuppdrag i att ge ett utökat stöd till utbildningsanordnare inom de utbildningsformer som myndigheten ansvarar för i frågor som rör distansundervisning.⁷ Uppdraget kom till följd av coronapandemin och efterföljande rekommendation att bedriva yrkeshögskoleutbildningar på distans.

Stödet har lämnats inom ramen för projektet "Distansstöd", som erbjudit aktiviteter för utbildningsanordnare i form av webinarier, webcaféer, podcast-avsnitt och filmer med redaktionellt material.⁸

Mot bakgrund av erfarenheter från tidigare års kvalitetsgranskningar har projektet utformat stödjande och främjande aktiviteter för utbildningsanordnarna utifrån efterfrågade teman kopplade till distansundervisning. I mars publicerades också ett stödmaterial till anordnare för att kunna ställa om till att bedriva utbildning på distans.⁹ Även detta material togs fram med hjälp av goda exempel och utvecklingsområden som vi har identifierat i tidigare års kvalitetsgranskning av distansutbildningar.

2.6.5 Utvecklingsområden inom lärande

Även om en utbildning överlag fungerar bra brukar det ofta finnas något område som kan utvecklas. Inom organisation och lärande i utbildningen har vi under året identifierat vissa utvecklingsområden som vi presenterar i detta avsnitt.

⁶ Myndigheten för yrkeshögskolan. (2016). Översyn av distansutbildningar inom yrkeshögskolan.

⁷ Regeringen, Utbildningsdepartementet (2020). Regleringsbrev för budgetåret 2020 avseende Myndigheten för yrkeshögskolan.

⁸ Myndigheten för yrkeshögskolan. (2021). Rapportering av distansstödsprojektet, MYH 2020/1632

⁹ Myndigheten för yrkeshögskolan. (2020). Ett stödmaterial till utbildningsanordnare för att kunna ställa om till att bedriva utbildning på distans med anledning av det nya coronaviruset.

I vissa utbildningar behöver administration stärkas

I de fördjupade kvalitetsgranskningarna gör vi alltid ett utdrag ur myndighetens system för studiedokumentation. Vi tittar på huruvida de betyg – i de kurser som är avslutade – är inrapporterade och fastställda i myndighetens system för studiedokumentation. Enligt myndighetens föreskrifter om studiedokumentation (MYHFS 2016:8) ska betygsättning ske senast fyra veckor efter avslutad kurs.

I 9 av 68 kvalitetsgranskade utbildningar 2020 har vi bedömt att anordnaren behöver utveckla sina administrativa rutiner. I flera av dessa utbildningar handlar det om att betyg inte har varit inrapporterade och fastställda i samband med kvalitetsgranskningen. Om betyg inte är fastställda i myndighetens system vid kontroll när kvalitetsgranskning avslutas lämnas ärendet oftast över till myndighetens enhet för tillsyn. Under året har 5 av 68 utbildningar lämnats över till enheten för tillsyn.

I tolv utbildningar har vi därtill konstaterat att anordnaren behöver följa upp och återkoppla den individuella kunskaps- och färdighetsutvecklingen till varje studerande på ett mer regelbundet sätt. Detta handlar bland annat om att studerande inte får betyg fastställda och/eller kommunicerade inom rimlig tid, men även om att det saknas kontinuerlig individuell återkoppling under kursernas gång.

I vissa utbildningar behöver studietakten ses över

Den pedagogiska planeringen är en aspekt i myndighetens granskning av om utbildningens innehåll och genomförande motsvarar utbildningens studietakt. I samband med granskningarna följer vi därför alltid upp hur många timmar som de studerande i genomsnitt bedömer att de lägger på studierna. Detta genom att vi ställer en fråga i en studerandeenkät, som de studerande ges möjlighet att svara på före granskningsintervjuerna. I enkäten ber vi de studerande att uppskatta hur mycket tid de i genomsnitt lägger på exempelvis föreläsningar, lektioner, gruppuppgifter och hemuppgifter under en vecka. I vår intervju med utbildningsanordnaren och utbildningsledare diskuterar vi sedan de studerandes svar i förhållande till den pedagogiska planeringen. Vi ställer exempelvis frågor om vad de studerande ska göra på de timmar som de inte är schemalagda för lektioner på skolan. De studerandes uppfattning väger vi mot utbildningsledarens beskrivning av kursernas planering och genomförande. Det gäller att det finns en tydlig planering, att kursernas omfattning och genomförande är väl avvägt i förhållande till deras respektive innehåll och mål och att det tillsammans motsvarar utbildningens studietakt.

Vikten av god pedagogisk planering gäller samtliga utbildningar, oavsett om de bedrivs i bunden form eller distansform. När det gäller distansutbildningar behöver det ibland vara särskilt tydligt för de studerande vad de förväntas göra och när, i frånvaron av fysiska möten. Över hälften av de kvalitetsgranskade utbildningarna 2020 bedrevs före coronapandemin som distansutbildningar. I vissa av dessa utbildningar är studiehandledningar skrivna för en vecka i taget, vilket styr de studerande att ta del av utbildningsmomenten i den följd och den takt som anordnaren har planerat. I andra utbildningar har utbildningsanordnaren valt att publicera en detaljerad beskrivning av kursernas innehåll och genomförande med längre framförhållning.

I 12 av 68 kvalitetsgranskade utbildningar har vi bedömt att utbildningens innehåll och mål inte fullt ut motsvarar utbildningens studietakt. Detta konstaterade vi som förbättringsområde i flera av de granskade utbildningarna även 2019. De studerande på dessa utbildningar har i kvalitetsgranskningen uppgett att de inte lägger ner så mycket tid som utbildningstakten är tänkt att vara, men klarar ändå av kursens mål med godkända betyg. För att ta ett exempel: Om heltidsstudier motsvarar 40 timmar per vecka, men flera studerande klarar av det på 20 timmar, så motsvarar inte kursernas innehåll och genomförande utbildningens studietakt. Vissa utbildningar behöver därför se över hur de kan utveckla kursernas innehåll och genomförande så att det motsvarar utbildningens studietakt. Eller analysera om utbildningen fortsatt ska ha den längden eller studietakten.

2.7 Lärande i arbete

I detta avsnitt presenterar vi våra iakttagelser 2020 inom granskningsområdet lärande i arbete. Under LIA får de studerande känna på sin kommande yrkesroll redan under studietiden. Det innebär att de har erfarenhet av sitt yrke redan när de tar examen.

Myndighetens kvalitetsgranskning av LIA i utbildningarna utgår från tre kvalitetskriterier (bilaga 3). Kriterierna beskriver idealtillståndet och i granskningarna bedömer vi hur väl en utbildning lever upp till idealtillståndet. Utifrån de tre kriterierna ska LIA vara en väl fungerande del av utbildningen, anordnaren ska ha god samverkan med LIA-platserna samt att de som anlitas som LIA-handledare ska ha rätt kompetens.

LIA är bara obligatoriskt i utbildningar som leder till kvalificerad yrkeshögskoleexamen, vilket motsvarar utbildningar på SeQf-nivå 6. I utbildningar som leder till yrkeshögskoleexamen är LIA inte obligatoriskt. Det innebär att vissa utbildningar inte har LIA och 3 av 68 kvalitetsgranskade utbildningar 2020 har inte LIA. För dessa tre utbildningar har myndigheten inte bedömt kvalitetskriterierna för LIA.

I många utbildningar har coronapandemin påverkat de studerandes möjlighet att genomföra LIA på en arbetsplats under 2020. Flera arbetsplatser har behövt ställa in möjligheten att fysiskt ta emot studerande för att bidra till att minska smittspridningen av covid-19. I vissa fall har LIA tillfälligt gjorts om och anordnaren har i stället efterliknat uppgifter och den progression som en LIA-kurs innebär i en "skolförlagd" miljö. I andra fall har anordnaren flyttat fram och senarelagt LIA.

2.7.1 LIA höjer de studerandes tilltro till sin egen kompetens

I 64 av årets 68 granskade utbildningar 2020 har myndigheten bedömt att LIA höjer de studerandes tilltro till sin egen kompetens. För att ta reda på detta ställer vi frågan till de studerande i vår studerandeenkät, i vår intervju med studerandegruppen och även till den undervisande personalen.

Detta liknar våra iakttagelser i tidigare års kvalitetsgranskningar – LIA höjer de studerandes tilltro till sin egen kompetens och deras förmåga att arbeta inom yrkesområdet.

2.7.2 Underlaget till LIA-handledaren utgår från målen i kursplanen

För att LIA ska fylla sitt syfte för den studerande är det viktigt att LIA-handledaren är medveten om målen med LIA-kursen. Inte minst för att förväntningarna på den studerande ska vara rimliga. Uppgifterna på LIA-platsen behöver stämma överens med kursens syfte i förhållande till utbildningens mål i stort. Det är en viktig faktor för att samverkan mellan LIA-arbetsplatsen och utbildningsanordnaren ska fungera.

I de utbildningar som granskats under året har vi överlag bedömt att underlaget till LIA-handledaren utgår från målen i kursplanen. Bara i ett fåtal fall har vi bedömt att detta område behöver utvecklas.

2.7.3 Goda exempel i lärande i arbete

I flera av de utbildningar som vi har kvalitetsgranskat 2020 har vi identifierat goda exempel inom granskningsområdet LIA. En utbildning kan ha goda exempel inom ett eller flera av de tre kvalitetskriterier som berör just utbildningsanordnarnas arbete med LIA.

LIA som en del av utbildningen

I många fall kan LIA vara en viktig del för de studerande i att knyta kontakter för ett framtida arbete inom det yrke som utbildningen leder till.¹⁰ Lika viktigt är att LIA är en integrerad och väl fungerande del av utbildningen.

I en utbildning till musik- och eventarrangör i Nyköping framkom i kvalitetsgranskningen att LIA inte bara är "en fot in i branschen" utan också en del av utbildningen där de studerande får göra relevanta uppgifter med koppling till yrkesrollen. Utbildningsledaren är tydlig med detta i förberedelserna när de studerande ska söka LIA-plats, men även i samband med varje anordnarbesök som sker under LIA. Det finns en tydlig progression mellan utbildningens två LIA-perioder, där den sista LIA-kursen förfinar och breddar de studerandes kompetens och kunskap, liksom förmågan att tillämpa färdigheterna med ett lyckat resultat i skarpt läge. I granskningen visade anordnaren dessutom att LIA-arbetsplatserna var i behov av den kompetens som utbildningen ska resultera i. I flera fall har arbetsplatserna även anställt examinerade från utbildningen.

Exemplet visar att LIA kan integreras på ett väl fungerande sätt i utbildningen, i förhållande till innehåll och kursmål, samtidigt som det kan vara ett sätt för de studerande att knyta värdefulla kontakter i det arbetsliv som väntar efter examen. På så sätt bidrar LIA till att de studerande uppnår utbildningsmålen, liksom att de studerandes tilltro till sin egen kompetens stärks och förmåga att arbeta inom yrkesområdet utvecklas positivt.

God kontakt med LIA-platserna säkerställer hög kvalitet i handledningen

I en utbildning till ortopedtekniker i Jönköping har anordnaren väl avvägda metoder för att säkerställa hög kvalitet i LIA-kursernas handledning. Utbildningsledaren besöker alla studerande under båda LIA-kurserna som ingår i utbildningen. Genom besöken får utbildningsledaren en god bild av arbetsmarknaden för ortopedtekniker och goda kontakter inför framtida LIA-kurser. Utbildningsledaren förmedlar sedan kunskaperna från besöken på ledningsgruppens möten.

Utbildningsanordnaren bjuder också in till handledarträff en gång per år för samtliga LIA-handledare. De flesta handledare är återkommande och kända hos utbildningsanordnaren sedan tidigare. När en ny handledare är aktuell kontaktar eller besöker utbildningsledaren denne. Vid LIA-kursens avslut föreslår handledaren ett betyg som utbildningsledaren tar ställning till utifrån ett detaljerat underlag med två matriser för bedömning av den studerande som handledaren lämnar.

Med olika metoder och tillvägagångssätt har anordnaren i detta exempel sett till att LIA-handledningen kan planeras, genomföras, följas upp och i förekommande fall utvecklas på ett systematiskt sätt.

Föredömligt arbete med att samla in synpunkter från LIA-arbetsplatser

När myndigheten granskar LIA i en utbildning tittar vi på om utbildningsanordnaren har efterfrågat LIA-arbetsplatsens synpunkter på hur väl utbildningen svarar mot arbetslivets kompetensbehov. God samverkan med LIA-arbetsplatserna kan leda till att utbildningen utvecklas i linje med arbetslivets stundtals föränderliga krav på yrkesrollen.

I en utbildning till tandsköterska i Västerås har vi bedömt att anordnaren arbetar föredömligt med att samla in LIA-arbetsplatsernas synpunkter på hur väl utbildningen motsvarar kompetensbehovet i branschen. Utbildningsledaren bjuder efter varje genomförd LIA-kurs in LIA-handledare, men även representanter från de team som de jobbar i, så som tandhygienister, till en träff där de diskuterar hur LIA-kursen fallit ut och hur utbildningen skulle kunna utvecklas ytterligare.

¹⁰ 56 procent av de examinerade från en yrkeshögskoleutbildning 2019 hade ett år senare arbete hos en arbetsgivare där de genomfört LIA. Källa: Myndigheten för yrkeshögskolan (2020). Studerandes sysselsättning 2019.

Det lärande i detta exempel är att anordnaren har ett väl utvecklat arbete för att samla in synpunkter från LIA-arbetsplatser. På så sätt integreras inte bara LIA i utbildningen för den studerande utan bidrar därutöver till utveckling av utbildningen i samverkan med berört arbetsliv.

2.7.4 Utvecklingsområden inom lärande i arbete

Inom granskningsområdet LIA har vi under 2020 identifierat vissa utvecklingsområden, som vi beskriver i detta avsnitt.

Fler anordnare borde efterfråga LIA-platsernas synpunkter på utbildningen

I 15 av de 68 kvalitetsgranskade utbildningarna 2020 har vi bedömt att utbildningsanordnaren i större utsträckning bör efterfråga LIA-arbetsplatsens synpunkter på hur väl utbildningen svarar mot arbetslivets kompetensbehov. Detta konstaterade vi även i flera av de utbildningar som granskades 2019. I granskningarna skickar vi alltid en enkät till LIA-handledarna och frågar om de har blivit tillfrågade av skolan om hur de ser på utbildningen. I vår intervju med utbildningsanordnaren och utbildningsledaren diskuterar vi sedan handledarnas svar på den enkäten. I de fall som vi har bedömt att anordnaren behöver utveckla detta handlar det om att anordnaren inte har efterfrågat handledarnas synpunkter på LIA som en del i kvalitetsarbetet.

En bra kommunikation mellan utbildningsanordnare och de som erbjuder LIA är önskvärt för att utbildningens innehåll löpande ska kunna utvecklas utifrån arbetslivets kompetensbehov. Dessutom för att anskaffning av LIA-platser ska fungera på ett bra sätt.

Vissa anordnare behöver visa att relevanta arbetsuppgifter som motsvarar kursplanen erbjuds under LIA-kurserna

I 8 av årets 68 granskade utbildningar har vi bedömt att anordnarna inte i tillräcklig utsträckning har kunnat visa att relevanta arbetsuppgifter som motsvarar kursplanen har erbjudits under LIA-kurserna. På samma sätt som i andra kurser behöver uppgifter och moment i LIA-kurserna förhålla sig till det innehåll och de mål som har fastställts av ledningsgruppen i kursplanerna. I vissa av utbildningarna har vi bedömt att anordnaren behöver förtydliga det innehållsliga sambandet mellan kursplanerna för LIA och de uppgifter som utförs på LIA-arbetsplatserna för samtliga involverade – inte minst för de studerande.

2.8 Kvalitetsarbete och värdegrundsfrågor

I detta avsnitt presenterar vi våra iakttagelser 2020 inom granskningsområdet kvalitetsarbete och värdegrundsfrågor. Anordnarens eget kvalitetsarbete ska vara tydligt formulerat och transparent. Det ska omfatta utbildningens alla delar och genomföras i återkommande faser av planering, genomförande, utvärdering och förbättring. Kvalitetsarbetet ska vara utformat för att både åtgärda brister och leda till ständig förbättring.

Myndighetens kvalitetsgranskning av en anordnarens eget kvalitets- och värdegrundsarbete utgår från två kvalitetskriterier (bilaga 3). Utifrån de två kriterierna ska det finnas ett väl fungerande system för kvalitetsarbete och anordnaren ska arbeta efter en värdegrund som utgår från jämställdhet, mångfald och likabehandling.

2.8.1 I de flesta utbildningar finns en tydlig beskrivning av kvalitetsarbetet i utbildningarna

I de flesta av de kvalitetsgranskade utbildningarna 2020 finns en tydlig beskrivning av det systematiska kvalitetsarbetet, som omfattar utbildningens alla delar och som är lätt tillgänglig för alla berörda. Detta är i linje med det som vi såg i de granskade utbildningarna 2018–2019. Även då hade de flesta utbildningarna en tydlig beskrivning av det systematiska kvalitetsarbetet.

I utbildningsplanerna finns en sammanfattning av huvuddragen i en enskild utbildnings kvalitetsarbete. I flera utbildningar är det systematiska kvalitetsarbetet dessutom mer utförligt beskrivet i en av ledningsgruppen fastställd kvalitetshandbok. Det finns utbildningsanordnare som har bearbetat innehållet i kvalitetshandboken ytterligare. Vissa har exempelvis tagit fram underlag som riktar sig till de studerande, där det framgår hur de studerande är delaktiga i det systematiska kvalitetsarbetet. Att anordnare tar fram beskrivningar av kvalitetsarbetet som är anpassade för den specifika målgruppen kan vara givande. Detta eftersom alla delar i en omfattande kvalitetshandbok inte berör alla parter i utbildningen såsom studerande och utbildare.

2.8.2 Merparten av anordnarna kan visa hur de systematiskt arbetar för att ingen studerande utsätts för diskriminering eller kränkande behandling

I de flesta av de granskade utbildningarna 2020 kan anordnarna visa hur de systematiskt arbetar för att ingen studerande utsätts för diskriminering eller kränkande behandling och att det finns rutiner om detta ändå skulle ske. Likaså har merparten av anordnarna en dokumenterad värdegrund som utgår från mångfald, likabehandling och jämställdhet mellan könen. Detta såg vi även i en stor del av de utbildningar som granskades 2018 och 2019.

Anordnarnas värdegrund är ofta paketerad i form av en likabehandlingsplan. Även om anordnaren har valt att kalla sin dokumenterade värdegrund för "likabehandlingsplan" är det viktigt att den utgår från de tre perspektiven mångfald, likabehandling och jämställdhet. Värdegrundsarbetet ska vara förankrat hos alla inblandade i utbildningen, vilket vi också sett att det varit i de flesta av 2020 års granskade utbildningar.

2.8.3 Goda exempel i kvalitetsarbete och om värdegrundsfrågor

I flera av de utbildningar som vi har kvalitetsgranskat 2020 har vi identifierat goda exempel inom granskningsområdet kvalitetsarbete och värdegrundsfrågor. Inom detta område finns som tidigare nämnt två kvalitetskriterier där det ena belyser anordnarens eget kvalitetsarbete och det andra värdegrundsarbetet.

Noggranna uppföljningar är en nyckel till ett väl fungerande kvalitetsarbete

I en distansutbildning till projektledare med inriktning el i Nyköping tillämpar anordnaren ett väl fungerande kvalitetsarbete som omfattar utbildningens hela genomförande. De kursutvärderingar som genomförs återkopplas till samtliga involverade i utbildningen och leder i förekommande fall till uppföljande samtal om förbättringar. Bland annat har dessa samtal lett till ett skifte i hur grupparbeten på distans genomförs, som har varit av stor vikt då en betydande del av yrkesrollen handlar om att arbeta i grupp och att arbetsleda.

Utbildningens genomströmning och resultat diskuteras i ledningsgruppen inom ramen för kvalitetsarbetet. Ett stort fokus har lagts på att analysera studerandes avbrott i utbildningen eftersom det är relativt många av det stora antal som antas och påbörjar utbildningen som väljer att hoppa av. Därtill har ett analysarbete genomförts utifrån perspektivet "framgångsfaktorer". I detta arbete har anordnaren frågat de studerande som är kvar i utbildningen vad det är som gör att de fortsätter sina studier.

Kvalitetsarbetet inbegriper även värdegrundsfrågor. Bland annat genom uppföljning av en kurs om diskriminering och jämställdhet, som utgår från elinstallationsbranschens starka intresse i dessa frågor. Utbildningsanordnaren har ett aktivt samarbete med branschen för att utveckla detta arbete. Bland annat inom ramen för ett projekt som heter "Upplyst", som handlar om bemötande och vad företag i branschen behöver göra för att välkomna fler grupper och individer.

Det lärande i detta exempel är att utbildningens kvalitetsarbete omfattar hela utbildningens livscykel och också omfattar alla delar i utbildningen. Frågor som rör exempelvis genomströmning, resultat och värdegrund hanteras inte separat, utan i återkommande faser av planering, genomförande, utvärdering och förbättring,

tillsammans med andra områden som rör kvaliteten i utbildningen. Noggranna uppföljningar ger anordnaren och ledningsgruppen viktiga underlag för utveckling och förbättring av utbildningen.

Ett värdegrundsarbete som utgår från mångfald, likabehandling och jämställdhet mellan könen

I en utbildning till behandlingspedagog i Hudiksvall har anordnaren i sitt kvalitetsarbete tagit fasta vid att utbildningens genomförande ska präglas av mångfald och hänsyn till varandras olikheter. Anordnaren ser tillsammans med ledningsgruppen detta som särskilt viktigt eftersom ett gott bemötande och en god värdegrund är en förutsättning för att behärska yrkesrollen. I utformningen av kurser och moment har anordnaren och ledningsgruppen fokuserat på hur detta ska införlivas i genomförandet av utbildningen.

I en kurs om integration och normkritiska perspektiv får de studerande exempelvis diskutera och lära sig hur en behandlingspedagog kan värdera och analysera olika situationer i förhållande till egna attityder och värderingar, utifrån ett jämställt och normkritiskt perspektiv.

Under de inledande veckorna av utbildningen får studerandegruppen även gemensamt komma fram till vilka förhållningssätt som ska gälla genom hela utbildningen. Dessutom diskuteras hur gruppen ska agera om någon bryter mot dessa.

I detta exempel har anordnaren integrerat värdegrundsfrågorna i genomförandet och i undervisningen. Frågorna hanteras inte isolerat, utan betonas i förhållande till yrkesrollen under hela utbildningen. Värdegrundsarbetet är förankrat hos alla inblandade i utbildningen och alla är medvetna om det.

Systematiskt kvalitetsarbete som omfattar hela utbildningen

I en utbildning till automationsingenjör med inriktning processteknik i Karlstad har anordnaren utvecklat ett väl fungerande system för kvalitetsarbete.

Kursutvärderingar genomförs efter varje kurs med syfte att läraren ska kunna utveckla sin kurs, men också för att ge ledningsgruppen en bild av kursens genomförande och hur den mottagits av studerande. Resultatet av kursutvärderingen återkopplas till läraren. De studerande får ta del av resultatet under den mentortid som finns schemalagd varje månad. Under dessa möten samlar också studeranderepresentanten in eventuella synpunkter från studerandegruppen att ta med till ledningsgruppen.

Kvalitetsarbetet omfattar även resultat- och effektuppföljning, det vill säga hur många studerande som fullföljer utbildningen, hur många som tar examen och hur många av dessa som därefter får ett arbete som motsvarar utbildningens inriktning. Uppföljningen rapporteras regelbundet på ledningsgruppens möten.

För att följa upp och utvärdera värdegrundsarbetet genomför anordnaren en undersökning kring trygghet och trivsel bland de studerande, vilken görs på samtliga utbildningar hos anordnaren.

Det lärande i detta exempel är att utbildningens systematiska kvalitetsarbete omfattar utbildningens alla delar och genomförs i återkommande faser av planering, genomförande, utvärdering och förbättring. Uppföljningar och utvärderingar analyseras och ligger till grund för åtgärder. Detta framgår av ledningsgruppens protokoll som myndigheten tagit del av i samband med granskningen.

2.8.4 Utvecklingsområden inom utbildningsanordnarnas kvalitets- och värdegrundsarbete

I detta avsnitt beskriver vi de utvecklingsområden som vi har identifierat 2020 kopplat till anordnarnas kvalitets- och värdegrundsarbete.

Många anordnare behöver utveckla sitt arbete med jämställdhet

Som vi tidigare har konstaterat kan de flesta anordnare på ett tydligt sätt visa hur deras värdegrundarbete tillämpas i genomförandet av utbildningen. Däremot kan många utbildningar utveckla arbetet med jämställdhet utifrån könsfördelning och frågor om könsbundna utbildnings- och yrkesval.

Utbildningar inom yrkeshögskolan ska bidra till att bryta traditioner i fråga om könsbundna utbildnings- och yrkesval.¹¹ Därför lyfter vi alltid frågan i våra granskningar om hur anordnaren och ledningsgruppen arbetar för att främja jämställdhet mellan könen och för att bidra till att bryta könsbundna utbildnings- och yrkesval. Av årets 68 granskade utbildningar har vi bedömt att 34 behöver utveckla detta arbete.

Under våra intervjuer med utbildningsanordnaren och ledningsgruppen använder vi ibland Statistiska centralbyråns yrkesstatistik som diskussionsunderlag i frågan om könsbundna utbildnings- och yrkesval. Exempelvis, inom yrkesrollen tandsköterska är könsfördelningen 99 procent kvinnor och 1 procent män. Om könsfördelningen i en tandsköterskeutbildning är 29 kvinnor och 1 man har utredarna en diskussion med anordnarna i granskningsintervjun. När könsfördelningen i en utbildning är så pass ojämn ställer vi frågan till ledningsgruppen och anordnaren och ber dem resonera om den ojämna könsfördelningen bland studerande i förhållande till branschen och om de har gjort insatser för att bidra till att förändra det.

Utifrån att vi har konstaterat detta som ett utvecklingsområde i många utbildningar har myndigheten tagit fram ett stödmaterial för arbetet med jämställdhet inom yrkeshögskolan.¹² I stödmaterialet finns information om regelverk, myndighetens definitioner av begrepp inom området och tips och exempel på hur anordnare kan arbeta med frågorna i sin verksamhet. Dessutom finns frågor om jämställdhet och könsfördelning med i det diagnostiska självvärderingsverktyget som myndigheten har tagit fram som stöd till utbildningsanordnare.

I många av de utbildningar som vi har granskat under året har vi bedömt att anordnaren tillsammans med ledningsgruppen bör ta fram en strategi för arbetet med att bidra till att bryta traditioner i fråga om könsbundna utbildnings- och yrkesval. Många anordnare tycker att det är svårt att bidra till att bryta könsbundna utbildnings- och yrkesval. Det har framkommit på flera av de granskningar som vi har gjort under detta och tidigare år. Vi vill understryka att ingen anordnare förväntas göra allt, eller kan göra allt, för att förändra samhällsstrukturer. Men alla kan göra något. Det är viktigt att även ledningsgruppen är involverad i arbetet, inte minst i att planera och besluta om åtgärder som är möjliga att utvärdera och följa upp.

Kvalitetsarbetet behöver genomföras i återkommande faser av planering, genomförande, utvärdering och förbättring

I alla utbildningar som har haft fördjupad kvalitetsgranskning 2020 bedrivs ett kvalitetsarbete. På samma sätt som 2019 ser vi i år att det i de flesta granskade utbildningar finns en beskrivning av kvalitetsarbetet som är lättillgänglig för alla berörda i utbildningen. Men i 18 av 68 granskade utbildningar har vi bedömt att kvalitetsarbetet behöver utvecklas genom att omfatta utbildningens hela livscykel. Dessutom att kvalitetsarbetet behöver utvecklas genom att genomföras i återkommande faser av planering, genomförande, utvärdering och förbättring. Med andra ord finns en utvecklingspotential i vissa utbildningar som handlar om att systematisera kvalitetsarbetet i högre utsträckning.

Kvalitetsarbetet bör omfatta resultat- och effektuppföljning av utbildningen

De flesta anordnares kvalitetsarbete utgår från kursutvärderingar och andra uppföljningar som handlar om själva genomförandet av utbildningarna. Resultat från kursutvärderingar

¹¹ Lag (2009:128) om yrkeshögskolan.

¹² Myndigheten för yrkeshögskolan (2020). *Ett stödmaterial för arbetet med jämställdhet inom yrkeshögskolan*.

diskuteras och leder i flera fall till konkreta förändringar. Men i 20 av 68 utbildningar har vi bedömt att anordnarnas kvalitetsarbete bör breddas genom att ta in en uppföljning av utbildningens genomströmning och resultat.

I vissa av dessa 20 utbildningar handlar det om att utbildningens resultat och effekt inte finns med i utbildningens beskrivna kvalitetscykel. I andra utbildningar handlar det om att utbildningens resultat och effekt inte har diskuterats på ledningsgruppens möten i det ordinarie kvalitetsarbetet. Detta har vi sett även i tidigare års kvalitetsgranskningar, det vill säga att flera ledningsgrupper behövde ta in underlag från resultat- och effektoppföljning i sitt ordinarie kvalitetsarbete.

Underlaget är redan lättillgängligt för både anordnare och ledningsgrupp eftersom utbildningsanordnaren rekviderar för de studerande som är inskrivna på utbildningen. Och för att anordnaren sex månader efter examen undersöker de examinerades huvudsakliga sysselsättning och relevansen i verksamhetsområdet.

Resultat- och effektoppföljning bör bestå av sex delar – antal beviljade utbildningsplatser, antal studerande vid utbildningens start, antal studerande vid utbildningens slut, antal studerande med examen, antal examinerade i jobb och antal examinerade helt eller till största delen i "rätt" jobb. Med rätt jobb avses som tidigare nämnt verksam inom området som utbildningen är riktad mot. Även antalet sökande och antalet behöriga till utbildningen är viktiga uppgifter att känna till i analysen av utbildningens resultat och effekt.

2.9 Utbildningsanordnarnas synpunkter på fördjupad kvalitetsgranskning 2020

Myndigheten har skickat en digital enkät per mejl till alla 68 utbildningar som har haft fördjupad kvalitetsgranskning 2020. I de flesta fall har enkäten skickats till utbildningens utbildningsledare. Myndigheten har skickat en påminnelse ungefär två veckor efter det första utskicket.

Av 68 har 43 svarat vilket ger en svarsfrekvens på 63 procent. Jämfört med tidigare år är svarsfrekvensen på 63 procent omkring det som myndigheten kan förvänta sig när det kommer till enkäter efter fördjupad kvalitetsgranskning. Under 2018–2020 har svarsfrekvensen varit mellan 63 och 76 procent, vilket framgår av figuren nedan.

År	Svarsfrekvens i procent i anordnarenkät
2020	63 procent
2019	76 procent
2018	68 procent

Figur 3. Svarsfrekvens i anordnarenkät efter fördjupad kvalitetsgranskning mellan 2018 och 2020.

Enkäten består av åtta frågor (bilaga 4). Frågorna i enkäten handlar om användbarhet, bemötande och möjligheter till respons. Det har även funnits möjlighet till fritextsvar.

2.9.1 Överlag upplever utbildningsanordnarna att fördjupad kvalitetsgranskning fungerar väl och uppfyller syftet

Alla 43 utbildningsledare som har svarat på enkäten upplever att det har varit lätt att förstå instruktionerna inför den fördjupade kvalitetsgranskningen. Instruktioner ska förstås som myndighetens begäran om material inför granskningen och myndighetens information om hur granskningen genomförs.

De flesta av de utbildningsledare som har svarat på enkäten tycker att granskningsprocessen är transparent och att det är lätt att förstå vad som ligger till grund för myndighetens bedömningar. Sammanlagt har 33 svarat 5 eller 6 där 6 innebär "stämmer mycket väl" på påståendet om transparens.¹³

Merparten av de anordnare som har svarat på enkäten tycker att utredarna har varit väl förberedda och pålästa inför granskningsbesöket. Frågan är ställd som ett påstående, "myndighetens utredare var väl förberedda och pålästa om utbildningen vid granskningsbesöket" och 38 av 43 har svarat 5 eller 6 där 6 innebär "stämmer mycket väl".¹⁴

De flesta av de utbildningsledare som har svarat har tyckt att myndighetens fördjupade kvalitetsgranskning har bidragit till att kvaliteten i utbildningen har höjts.¹⁵ Med andra ord att kvalitetsgranskningen uppfyller syftet, det vill säga att bidra till att utveckla kvaliteten i pågående utbildningar. De flesta utbildningsledare som har svarat på enkäten upplever dessutom att myndighetens bedömning av utbildningens kvalitet stämmer överens med deras egen uppfattning.¹⁶

2.9.2 Inga tydliga förbättringsområden men vissa kommentarer i fritext

Det finns ingenting från enkätens frågor med svarsalternativ som indikerar att det finns behov av att utveckla metoden för fördjupad kvalitetsgranskning. Ingen utbildningsledare har exempelvis svarat 1–2 där 1 innebär "stämmer inte alls", på de påståenden som myndigheten har ställt i enkäten.

Alla respondenter har inte lämnat fritextsvar, men vissa har gjort det. Merparten av fritextsvaren är positiva och beskriver fördjupad kvalitetsgranskning som ett tillfälle för utbildningsanordnarna att själv genomlysas utbildningens kvalitet, att granskningen var transparent och att granskningen har genomförts med gott bemötande.

Tre respondenter har beskrivit i fritext att de redan hade identifierat och börjat arbeta med de förbättringspunkter som myndigheten identifierade i den fördjupade kvalitetsgranskningen. En respondent beskrev i fritext att vissa delar i kvalitetsgranskningen borde väga tyngre än andra. Respondenten beskrev att myndigheten ibland förstorade upp petitesser.

¹³ Nio respondenter har svarat 4, åtta har svarat 5, 25 respondenter har svarat 6 där 1=stämmer inte alls och 6=stämmer mycket väl. En respondent har svarat "ingen uppfattning".

¹⁴ Två respondenter har svarat 3, två har svarat 4, åtta har svarat 5, 30 har svarat 6 där 1=stämmer inte alls och 6=stämmer mycket väl. En respondent har svarat "ingen uppfattning".

¹⁵ Fyra respondenter har svarat 3, sex har svarat 4, 16 har svarat 5, 15 har svarat 6 där 1=stämmer inte alls och 6=stämmer mycket väl. Två respondenter har svarat "ingen uppfattning".

¹⁶ Fem respondenter har svarat 3, fyra har svarat 5, sju har svarat 6 och 27 har svarat 6 där 1=stämmer inte alls och 6=stämmer mycket väl.

3 Uppföljande kvalitetsgranskning 2020

I detta kapitel redogör vi för resultaten av de uppföljande kvalitetsgranskningarna 2020. Inledningsvis beskriver vi metoden för uppföljande kvalitetsgranskning. Därefter analyserar vi resultaten utifrån vad vi överlag har bedömt fungerar bra respektive vad vi överlag har bedömt kan utvecklas utifrån årets urval av utbildningar.

Vi lyfter även fram goda exempel, som kan vara vägledande i arbetet med att bedriva utbildning med hög och jämn kvalitet.

3.1 Metod för uppföljande kvalitetsgranskning

I uppföljande kvalitetsgranskning granskar myndigheten de förbättringsområden som har identifierats i en tidigare fördjupad kvalitetsgranskning. Det innebär att endast de identifierade förbättringsområdena granskas och övriga områden i utbildningen berörs inte såvida inte det framkommer något i utredningen. Uppföljande kvalitetsgranskning förutsätter att en utbildning redan har haft en fördjupad kvalitetsgranskning.

Under 2020 har myndigheten för första gången genomfört uppföljande kvalitetsgranskning som ordinarie metod. Under 2019 genomförde vi däremot några uppföljande kvalitetsgranskningar inom ramen för ett pilotprojekt. Mot bakgrund av att metoden fortfarande är ny utvecklar vi löpande metoden för uppföljande kvalitetsgranskning såväl som våra mallar och instruktioner. Detta i jämförelse med fördjupad kvalitetsgranskning som vi har använt i flera år.

Uppföljande kvalitetsgranskning är en metod som involverar färre parter i en utbildning än en fördjupad kvalitetsgranskning. I ett första steg får utbildningsanordnaren beskriva skriftligt hur de har arbetat med att utveckla utbildningen utifrån de identifierade förbättringsområdena. Utredaren genomför därefter uppföljande telefonintervjuer med både utbildningsledare och studerande för att fördjupa de skriftliga svaren.

Den uppföljande kvalitetsgranskningen ska ge stöd till anordnarna i deras arbete med att utveckla utbildningarnas kvalitet. Resultaten av de uppföljande kvalitetsgranskningarna är även ett av flera underlag som myndigheten använder när en anordnare skickar in en ny ansökan om att få ingå med utbildningen i yrkeshögskolan och få statsbidrag/särskilda medel för den.

3.2 Urval

Under 2020 har myndigheten gjort ett urval på 166 utbildningar för uppföljande kvalitetsgranskning. Utbildningarna har valts ut utifrån när de förväntas att skicka in en ny ansökan om att få ingå och att få statsbidrag/särskilda medel.

För att en utbildning ska kunna bli aktuell för att väljas ut för uppföljande kvalitetsgranskning krävs också att det finns en pågående utbildning som tidigare har haft en fördjupad kvalitetsgranskning.

	2019	2020
Antal genomförda uppföljande kvalitetsgranskningar	40 ¹⁷	166

Figur 4. Antal uppföljande kvalitetsgranskningar 2019–2020 fördelat per år.

¹⁷ Merparten av de uppföljande kvalitetsgranskningarna 2019 genomfördes inom ramen för ett pilotprojekt, i syfte att ta fram och utveckla metoden.

3.3 Uppföljning av årets genomförda uppföljande kvalitetsgranskningar

Detta år beskriver myndigheten resultatet från årets genomförda uppföljande kvalitetsgranskningar på ett kvalitativt sätt. I detta sätt att följa upp fokuserar vi på att beskriva vilka mönster vi kan se i underlaget, exempelvis vilka områden som överlag tar lång tid att åtgärda.

Eftersom myndigheten fortfarande utvecklar metoden för uppföljande kvalitetsgranskning har vi ännu inte ett färdigt system för att kvantitativt följa upp det årliga resultatet. Vi håller på att utveckla ett system där vi vill mäta hur en enskild utbildning har förflyttat sig – från den fördjupade kvalitetsgranskningen till den uppföljande kvalitetsgranskningen – på flera indikatorer utifrån de tolv fastställda kvalitetskriterierna.

3.4 Övergripande iakttagelser från uppföljande kvalitetsgranskningar 2020

I det följande redovisar vi våra övergripande iakttagelser från de 166 uppföljande kvalitetsgranskningar som vi har genomfört under 2020.

3.4.1 Anordnare arbetar med att utveckla kvaliteten i utbildningarna mellan fördjupad och uppföljande kvalitetsgranskning

Den samlade bilden utifrån de 166 uppföljande kvalitetsgranskningarna 2020 är att nästan alla anordnare av utbildningar som har haft uppföljande kvalitetsgranskning 2020 överlag har arbetat med förbättringsområdena från fördjupad kvalitetsgranskning på ett sätt som har stärkt kvaliteten i utbildningarna (figur 5). I flera utbildningar har myndigheten dessutom bedömt att det har skett ett arbete med förbättringsområdena på ett föredömligt sätt, som kan fungera som lärande även för andra utbildningar. Detta resultat visar att myndighetens metod för fördjupad kvalitetsgranskning uppfyller sitt syfte – fördjupad kvalitetsgranskning bidrar till anordnarnas arbete med att ha hög kvalitet och goda resultat i pågående utbildningar.

I vissa utbildningar kvarstår fortsatta förbättringsområden. I de flesta utbildningar där vi bedömt att sådana kvarstår kan vi ändå se att anordnaren och ledningsgruppen har tagit initiativ till att förbättra kvaliteten sedan fördjupad kvalitetsgranskning. Det kan handla om att anordnaren och ledningsgruppen har inlett ett arbete med förbättringsområdet, men att vi har bedömt att arbetet behöver utvecklas eller att det krävs ytterligare åtgärder för att det inte längre ska betraktas som ett förbättringsområde. Bara i ett fåtal fall har myndigheten bedömt att det inte har skett något arbete överhuvudtaget med de förbättringsområden som identifierades i fördjupad kvalitetsgranskning.

Samlad bedömning av de uppföljande kvalitetsgranskningarna	2020	
	antal	andel (%)
Arbetat med förbättringsområdena och kvaliteten på ett sätt som stärkt utbildningen	143	86
Arbetat med förbättringsområdena och kvaliteten på ett sätt som stärkt utbildningen, men förbättringsområden eller delar därav kvarstår eller mer tid behövs	22	13
Inga eller få åtgärder genomförda	1	1
Totalt	166	100

Figur 5. Uppföljande kvalitetsgranskning 2020, antal och andel efter samlad bedömning.

3.4.2 Vanligare med förbättringsområden inom vissa kvalitetskriterier

I de utbildningar som haft uppföljande kvalitetsgranskning 2020 kan vi se att de förbättringsområden som har följts upp är kopplade till vissa kvalitetskriterier i större utsträckning än andra. Denna bild stämmer överens med det som myndigheten har konstaterat i tidigare årsrapporter efter kvalitetsgranskning. Vissa kvalitetskriterier är helt enkelt vanligare att utbildningar inte når ända fram inom.

Till följd av tidigare konstaterade förbättringsområden har vi i flera utbildningar följt upp ledningsgruppens arbete med utbildningens utveckling, till exempel hur ledningsgruppen har arbetat med strategiska diskussioner, analyser och beslut (kvalitetskriterium 3). I många utbildningar har den uppföljande kvalitetsgranskningen också handlat om utbildningens kvalitetsarbete, bland annat på vilket sätt anordnaren arbetat med resultat- och effektoppföljning av utbildningen (kvalitetskriterium 11). Ett ytterligare vanligt förekommande område som vi har följt upp handlar om hur anordnaren sedan fördjupad kvalitetsgranskning har utvecklat värdegrundsarbetet som ska utgå från mångfald, likabehandling och jämställdhet mellan könen (kvalitetskriterium 12). I nästkommande avsnitt redogör vi för goda exempel på hur anordnare har arbetat med bland annat dessa områden.

3.4.3 Vissa förbättringsområden är lättare att åtgärda än andra

Under året har det blivit tydligt att vissa identifierade förbättringsområden är lättare att åtgärda och går fortare att åtgärda än andra. Att revidera en arbetsordning för ledningsgruppen kan exempelvis göras på väldigt kort tid. Däremot kan det ta längre tid att få en ledningsgrupp att lyfta blicken och analysera och fatta strategiska beslut för utveckling av en utbildning.

Myndighetens medskick är att systematiskt kvalitetsarbete tar tid. Dessutom att vi tar hänsyn till att det finns en skillnad mellan ett förbättringsområde och ett annat förbättringsområde avseende vad gäller hur lätt det är att åtgärda och hur lång tid det tar att åtgärda.

3.5 Goda exempel från uppföljande kvalitetsgranskning inom ledningsgruppens arbete

I utbildningar som har haft uppföljande kvalitetsgranskning 2020 har vi bedömt att anordnaren tillsammans med ledningsgruppen har arbetat med att utveckla utbildningen inom ledningsgruppens arbete på ett föredömligt sätt. Sådana exempel kallar vi för goda exempel eftersom de kan fungera som lärande för andra.

I detta avsnitt presenterar vi några av de goda exempel inom ledningsgruppens arbete som vi har identifierat i kvalitetsgranskade utbildningar 2020.

3.5.1 Utvecklat arbete med resultat- och effektoppföljning i ledningsgruppen

I utbildningen TRAC-diplomerad resekonsult i Stockholm identifierade myndigheten ett förbättringsområde kopplat till ledningsgruppens arbete. Myndigheten bedömde att utbildningsanordnaren tillsammans med ledningsgruppen borde utveckla uppföljning av resultat och effekt avseende de studerandes etablering i branschen. Myndigheten bedömde också att det mottagande arbetslivets uppfattning om kompetensen kunde utvecklas.

I uppföljande kvalitetsgranskning av utbildningen har myndigheten bedömt att anordnaren på ett föredömligt sätt har systematiserat sin uppföljning av utbildningens effekt i arbetslivet. Uppföljningen sker bland annat i samband med uppföljning av LIA-kurser, då många av de tidigare utexaminerade har anställts på sina tidigare LIA-platser. Därutöver har anordnaren och ledningsgruppen tagit hjälp av sina kontakter i bransch och arbetsliv för att utvärdera hur väl de utexaminerades kompetenser stämmer överens med behoven hos anställande arbetsliv. Detta har bland annat resulterat i att ledningsgruppen

arrangerat workshops med fokus på lärandemål, dit konsulter och företag med intresse av yrkesrollen har bjudits in.

Det lärande i detta exempel handlar om att ledningsgruppen utvecklat sitt arbete med resultat- och effektoppföljning. Uppföljningen sker på ett systematiskt sätt och ger ledningsgruppen underlag som talar om hur väl utbildningen stämmer överens med arbetslivets behov.

3.5.2 Åtgärder har lett till ökad närvaro och större engagemang i ledningsgruppen

I en utbildning till elkonstruktör i Nyköping bedömde myndigheten i fördjupad kvalitetsgranskning att anordnaren borde se till att alla ledamöter deltog i ledningsgruppsarbetet.

Efter uppföljande kvalitetsgranskning kan vi se att åtgärder har genomförts som stärkt mötesnärvaron och ökat engagemanget i ledningsgruppen, inte minst bland arbetslivsrepresentanterna. Bland annat har anordnaren och ledningsgruppen tillsammans kommit överens om var gruppens arbete och fokus ska riktas och ledningsgruppen har tagit ett större grepp om kursplanerna för utbildningen. I de ledningsgruppsprotokoll som vi har tagit del av bekräftas att mötesnärvaron har förbättrats. På de tre senaste mötena har mellan 10 och 12 av 13 arbetslivsrepresentanter deltagit. Därtill har tre nya ledamöter från arbetslivet rekryterats, som har bidragit med närvaro och engagemang till gruppens arbete.

Exemplet visar att närvaro i ledningsgruppen inte nödvändigtvis bara löses genom insatsen att mötestider bokas upp med god framförhållning – en åtgärd som vi ofta ser. I exemplet har anordnaren tillsammans med ledningsgruppen tagit ett omtag kring ledningsgruppens roll och ansvar i utbildningen. Att ledningsgruppens möten är relevanta och upplagda på ett sådant sätt att ledamöternas tid utnyttjas på bästa sätt skapar goda förutsättningar för hög närvaro.

3.5.3 Tydligare arbetsordning bidrar till ökad kvalitet i ledningsgruppsarbetet

I en utbildning till livesändningsspecialist i Tumba bedömde myndigheten i den fördjupade kvalitetsgranskningen att arbetsordningen för ledningsgruppen kunde förtydligas. I uppföljande kvalitetsgranskning av utbildningen har myndigheten sett att anordnaren och ledningsgruppen tillsammans har tagit fram en arbetsordning med årsplanering, ansvarsområden, stående punkter och beslutspunkter. Därtill finns en separat arbetsgrupp till ledningsgruppen, med ett mer praktiskt fokus, som bland annat har möjliggjort en modern studio där de studerande kan träna på olika praktiska moment som är viktiga i yrkesrollen. På så sätt har ledningsgruppen hittat bra former för sitt arbete och vägar för hur olika typer av frågor ska hanteras.

Ledningsgruppens arbetsordning ska beskriva ledningsgruppens uppgifter, ansvar och befogenheter och vara känd av alla ledamöter. Arbetsordningen är ett viktigt styrdokument för ledningsgruppens arbete. Arbetsordningen är tänkt att gå som en röd tråd genom arbetslivets behov, ledamöternas engagemang samt utbildningens innehåll och mål. När en arbetsordning fungerar och är accepterad av dem som ska arbeta enligt den har arbetsordningen potential att bidra till och ge riktning i ledningsgruppens systematiska kvalitetsarbete.

3.6 Goda exempel från uppföljande kvalitetsgranskning inom lärande

I utbildningar som har haft uppföljande kvalitetsgranskning 2020 har vi bedömt att anordnaren tillsammans med ledningsgruppen har arbetat med att utveckla utbildningen utifrån det tidigare förbättringsområdet inom lärande på ett föredömligt sätt. Sådana exempel kallar vi för goda exempel eftersom de kan fungera som lärande för andra.

I detta avsnitt presenterar vi några av de goda exempel inom området som vi har identifierat i kvalitetsgranskade utbildningar 2020.

3.6.1 Ny struktur har säkerställt god dialog mellan utbildningsledare och studerande

I en utbildning till paralegal/juridisk assistent i Sundsvall bedömde myndigheten att utbildningsledarens kontakt med de studerande borde utvecklas genom att omfatta mer än formella möten.

Den uppföljande kvalitetsgranskningen visar att anordnaren numera har en väl utarbetad struktur med schemalagda avstämningsmöten, såväl i hela studerandegruppen som individuellt. Den uppföljande kvalitetsgranskningen visar att detta har bidragit till att säkerställa god, kontinuerlig kontakt mellan utbildningsledaren och de studerande. Vid sidan av de schemalagda mötena har alla studerande möjlighet att boka in särskilda tider med utbildningsledaren via utbildningens lärplattform.

Exemplet visar hur det är möjligt att stärka kontakten mellan utbildningsledare och de studerande med hjälp av en genomtänkt struktur för möten och avstämningar.

3.6.2 Betygsmotiverande samtal har stärkt återkopplingen av den individuella kunskaps- och färdighetsutvecklingen

I en utbildning till socialpedagog med särskild kompetens inom KBT i Halmstad har anordnaren sedan den fördjupade kvalitetsgranskningen infört individuella samtal mellan utbildare och studerande efter varje avslutad kurs. Detta efter att ett tidigare förbättringsområde handlat om att tydliggöra rutiner för individuell återkoppling gentemot de studerande. Den uppföljande kvalitetsgranskningen visar att de individuella betygsmotiverande samtalen stärkt anordnarens återkoppling av den individuella kunskaps- och färdighetsutvecklingen till de studerande.

Det lärandet i detta exempel handlar om att anordnaren vidtagit en konkret åtgärd för att på ett tydligare och mer konkret sätt återkoppla den individuella kunskaps- och färdighetsutvecklingen till varje studerande. Genom betygsmotiverade samtal har anordnaren hittat former som gör att de studerande tydligare kan följa sin egen utveckling genom hela utbildningen och dessutom får sina betyg motiverade på ett tydligt sätt.

3.7 Goda exempel från uppföljande kvalitetsgranskning inom lärande i arbete

I utbildningar som har haft uppföljande kvalitetsgranskning 2020 har vi bedömt att anordnaren tillsammans med ledningsgruppen har arbetat med att utveckla utbildningen utifrån det tidigare förbättringsområdet inom LIA på ett föredömligt sätt. Sådana exempel kallar vi för goda exempel eftersom de kan fungera som lärande för andra.

I detta avsnitt beskriver vi några av de goda exempel inom LIA som vi har identifierat i kvalitetsgranskade utbildningar 2020. Under året har coronapandemin gjort det mycket svårt att skaffa LIA-platser till studerande i alla utbildningar.

3.7.1 Arbetslivets medverkan för anskaffning av LIA under coronapandemin

En uppföljande kvalitetsgranskning av utbildningen "Digital Media Creative" i Stockholm visar att anordnaren har ett gott samarbete med arbetslivet och att de tillsammans har förberett sig väl för anskaffning av LIA under coronapandemin. Utbildningen har bara en LIA-kurs på 150 YH-poäng. LIA inleds i november och löper fram till examen på försommaren. För att kunna få ut alla på LIA 2020/21 startade anordnaren under sommaren 2020 ett mentorprogram. Varje studerande fick en mentor från arbetslivet.

Eftersom utbildningsanordnaren befarade att det skulle bli svårt att hitta LIA-platser till alla studerande valde anordnaren att tillsammans med ledningsgruppen konstruera en

”skolförlagd LIA”. Här skulle de studerande kunna göra verklighetsanknutna arbetsuppgifter som ett fullgott alternativ till arbetsplatsförlagd LIA. Exemplet visar att det nära samarbetet mellan arbetsliv och anordnare har en stor betydelse när oförutsedda händelser som förändrade förhållanden på LIA-arbetsplatserna påverkar anskaffning av LIA.

3.7.2 LIA anpassas utifrån de studerandes förutsättningar och arbetslivets behov

I en utbildning till specialistundersköterska inom multisjukdom hos äldre i Karlskrona identifierade myndigheten ett förbättringsområde inom LIA. Utbildningen hade både fördjupad och uppföljande kvalitetsgranskning före coronapandemin. Myndigheten bedömde att anordnaren behövde säkerställa att undersköterskor som gjorde LIA på sin ordinarie arbetsplats verkligen hamnade i rätt roll under LIA. Sedan tidigare vet vi att studerande på utbildningar till specialistundersköterska ofta arbetar samtidigt som de studerar. Inom vissa regioner vet vi att undersköterskor också får gå sådan specialistutbildning på arbetstid.

Mellan den fördjupade och uppföljande kvalitetsgranskningen valde ledningsgruppen av olika skäl att i stället göra om LIA till en skolförlagd kurs inom salutogent förhållningssätt. Eftersom alla studerande på utbildningen redan var utbildade undersköterskor kunde den skolförlagda kursen riggas så att de studerande både använde och utbytte erfarenheter från arbetslivet inom just salutogent förhållningssätt.

Det lärande i detta exempel handlar om att ledningsgruppen utgick från studerandegruppens förutsättningar och arbetslivets behov. Att studera en specialistundersköterskeutbildning på halvtid för att sedan läsa en LIA på heltid kan vara svårt för både studerande och arbetsliv att kombinera med ett arbete på deltid. Det finns en risk att studerande hoppar av utbildningen när LIA kommer i stället för att fullfölja utbildningen. Exemplet visar också det flexibla i yrkeshögskolan som utbildningsform, nämligen att ledningsgruppen med förhållandevis kort varsel kan initiera en förändring utifrån arbetslivets behov.

3.8 Goda exempel från uppföljande kvalitetsgranskning inom kvalitetsarbete och värdegrundsfrågor

I detta avsnitt presenterar vi våra iakttagelser 2020 inom granskningsområdet kvalitetsarbete och värdegrundsfrågor.

I flera av de utbildningar som har haft uppföljande kvalitetsgranskning 2020 har vi identifierat goda exempel inom området lärande. Med goda exempel menas att anordnaren har förbättrat det tidigare förbättringsområdet på ett föredömligt sätt, det vill säga ett gott exempel för andra som har liknande förbättringsområden.

I detta avsnitt presenterar vi några av de goda exempel inom kvalitetsarbete och värdegrundsfrågor som vi har identifierat i kvalitetsgranskade utbildningar 2020.

3.8.1 Analys av utbildningens resultat- och effektoppföljning inom ramen för kvalitetsarbetet

I en utbildning med inriktning Digital Marketing & Sales Analytics i Malmö identifierade myndigheten i den fördjupade kvalitetsgranskningen att det systematiska kvalitetsarbetet skulle stärkas av en mer strategisk analys av utbildningens resultat- och effektoppföljning.

I den uppföljande kvalitetsgranskningen har myndigheten bedömt anordnarens och ledningsgruppens arbete med att införliva resultat- och effektoppföljning i utbildningens kvalitetsarbete som föredömligt. Anordnaren har tillsammans med ledningsgruppen identifierat orsakerna bakom resultaten och utifrån detta utvecklat såväl utbildningens innehåll som dess upplägg. Utifrån detta arbete har utbildningens innehåll och upplägg

utvecklats, för att tydligare och mer konkret svara mot arbetslivets behov av yrkesrollen digital analytiker. Tillsammans med ledningsgruppen har anordnaren satsat på att bättre förmedla yrkesrollen till såväl studerande och potentiella sökande som undervisande personal i utbildningen. Efter de vidtagna åtgärderna har antalet studerande som sökt, påbörjat och examinerats från utbildningen ökat.

Exemplet visar att anordnaren, med hjälp av ledningsgruppen, inom ramen för kvalitetsarbetet analyserat resultat- och effektoppföljningen. Analysen har resulterat i åtgärder för att öka genomströmningen av studerande i utbildningen, som sedan har följts upp och utvärderats.

3.8.2 Anordnare som har tagit fram en aktivitetsplan för jämnare könsfördelning

I en utbildning till musikinstrumentmakare i Upplands Väsby identifierade myndigheten i den fördjupade kvalitetsgranskningen ett förbättringsområde kopplat till anordnarens arbete med jämställdhet. I synnerhet arbetet med könsfördelningen i utbildningen. Vid tidpunkten för den fördjupade kvalitetsgranskningen bestod studerandegrupperna på de pågående utbildningsomgångarna av 100 procent män.

Den uppföljande kvalitetsgranskningen visar att anordnaren har tagit fram en "aktivitetsplan för jämnare könsfördelning och ökad genomströmning". I planen finns tydliga aktiviteter som har potential att bidra till utbildningens mål om jämnare könsfördelning. I aktivitetsplanen framgår vem som ansvarar för aktiviteten, när aktiviteten ska genomföras och vad som är målet med varje enskild aktivitet.

Än är det för tidigt att se mätbar effekt av det arbete som anordnaren har påbörjat i syfte att få fler kvinnor att söka sig till utbildningen. Men exemplet visar det föredömliga i att göra en analys ur ett jämställdhetsperspektiv, identifiera tydliga ojämställdhetsproblem och att ta fram konkreta aktiviteter i syfte att bidra till att uppnå målsättningarna.

Det lärande i exemplet är tanken att arbetet med jämställdhet mellan könen inte ska bli en "sidovagn". Integrera i stället jämställdhetsperspektivet i det ordinarie kvalitetsarbetet. I utbildningen till musikinstrumentmakare har jämställdhet på ett föredömligt sätt kopplats ihop med frågan om genomströmning. Att hitta sätt för att nå grupper som i vanliga fall inte söker sig till en utbildning kan vara ett bra sätt för att fylla utbildningsplatserna.

3.9 Utbildningsanordnarnas synpunkter på uppföljande kvalitetsgranskning 2020

Myndigheten har skickat en enkät till alla 166 utbildningar som har haft uppföljande kvalitetsgranskning 2020. I de flesta fall har enkäten skickats till utbildningens utbildningsledare. Sammantaget har 116 svarat vilket ger en svarsfrekvens på 70 procent.

Enkäten består av sju frågor (bilaga 5). Frågorna handlar om användbarhet, bemötande och transparens. Utöver frågorna har det även funnits möjlighet till fritextsvar.

3.9.1 Merparten av utbildningsanordnarna upplever att processen för uppföljande kvalitetsgranskning har fungerat bra

Alla 116 utbildningsledare som har svarat på enkäten upplever att det har varit lätt att förstå instruktionerna inför den uppföljande kvalitetsgranskningen. Instruktioner ska förstås som myndighetens begäran om material inför granskningen och myndighetens information om hur granskningen genomförs.

De flesta av de utbildningsledare som har svarat på enkäten tycker att granskningsprocessen är transparent och att det är lätt att förstå vad som ligger till grund

för myndighetens bedömningar. Sammanlagt har 101 svarat 5 eller 6 där 6 innebär "stämmer mycket väl" på påståendet om transparens.¹⁸

Merparten av de anordnare som har svarat på enkäten tycker att utredarna har varit väl förberedda och pålästa inför granskningsintervjun. Frågan är ställd som ett påstående, "myndighetens utredare var väl förberedd och påläst om utbildningen under intervjun" och 100 av 116 har svarat 5 eller 6 där 6 innebär "stämmer mycket väl".¹⁹

Det område som utbildningsledarna överlag gett lägst betyg handlar om syftet med metoden för uppföljande kvalitetsgranskning. Sammantaget har 77 av 116 svarat 5–6 där 6 innebär "stämmer mycket väl" på påståendet "myndighetens uppföljande kvalitetsgranskning (mina förberedelser, myndighetens intervju, rapporten och beslutet) har bidragit till att kvaliteten i utbildningens har höjts".²⁰ Även om merparten av utbildningsledarna har tyckt att syftet har varit tydligt finns det förbättringspotential vad gäller just detta.

Vidare upplever de flesta utbildningsledare som har svarat på enkäten att myndighetens bedömning av utbildningens kvalitet stämmer överens med deras egen uppfattning.²¹

¹⁸ Två respondenter har svarat 2, fyra har svarat 3, åtta har svarat 4, 40 har svarat 5 och 61 har svarat 6 där 1=stämmer inte alls och 6=stämmer mycket väl. En respondent har svarat "ingen uppfattning".

¹⁹ En respondent har svarat 1, tre har svarat 2, fyra har svarat 3, sex har svarat 4, 30 har svarat 5 och 70 har svarat 6 där 1=stämmer inte alls och 6=stämmer mycket väl. Två respondenter har svarat "ingen uppfattning".

²⁰ En respondent har svarat 1, tre har svarat 2, åtta har svarat 3, 21 har svarat 4, 35 har svarat 5 och 42 har svarat 6 där 1=stämmer inte alls och 6=stämmer mycket väl. Sex respondenter har svarat "ingen uppfattning".

²¹ En respondent har svarat 2, tre har svarat 3, tio har svarat 4, 44 har svarat 5 och 58 har svarat 6 där 1=stämmer inte alls och 6=stämmer mycket väl. Ingen har svarat "har ingen uppfattning".

4 Fallstudie om metoden för kvalitetsgranskning uppfyller syftet

Myndigheten har genomfört intervjuer med ett urval av 14 utbildningsanordnare som har haft fördjupad kvalitetsgranskning 2020. De flesta av dem har även haft fördjupad kvalitetsgranskning tidigare år samt uppföljande kvalitetsgranskning på någon av sina utbildningar. Urvalet innebär en geografisk variation, anordnare med många/få utbildningar samt offentlig/privat verksamhet och finns i bilaga 7.

Intervjuerna har genomförts via Teams och har pågått i genomsnitt en timme. I de flesta intervjuerna har vi intervjuat en utbildningsledare med ansvar för en utbildnings dagliga utveckling. I vissa fall har även verksamhetschef eller verkställande direktör varit närvarande under intervjun.

4.1 Intervjuer med utbildningsanordnare i syfte att fördjupa enkätsvar om metoden uppfyller syftet

Efter varje avslutad granskningsår skickar myndigheten en enkät till alla utbildningsledare som har varit involverade i en kvalitetsgranskning. I enkäten ställer vi frågor som bland annat berör om metoden för kvalitetsgranskning uppfyller syftet. Årligen har vi sett att merparten av de som svarar på enkäten tycker att metoden uppfyller syftet – det vill säga att kvalitetsgranskningen bidrar till att höja kvaliteten i den enskilda utbildningen. Men det finns några få som har svarat lite lägre på just denna fråga. I år valde vi därför att göra fördjupade intervjuer med ett urval av utbildningsanordnare för att få reda på hur anordnarna resonerar kring frågan.

4.1.1 Utbildningsanordnarna är nöjda med metoden för kvalitetsgranskning

De allra flesta som vi har intervjuat menar att metoden uppfyller syftet. Flera beskrev att granskningsintervjuerna – att i dialog med utredarna få beskriva, förklara och få perspektiv på utbildningens innehåll och upplägg – gav viktiga och kvalitetsdrivande insikter.

Flera menade också att själva förberedelserna i sig innebar en viktig genomlysning av utbildningen och dess dokumentation. Förberedelser ska förstås som de dokument och underlag som myndigheten begär in i samband med en fördjupad kvalitetsgranskning. Vi begär exempelvis in ledningsgruppsprotokoll från två år tillbaka i tiden, utbildningens alla kursplaner och likabehandlingsplan.

Flera beskrev också att rapport och beslut efter avslutad kvalitetsgranskning utgör viktiga underlag för det fortsatta arbetet med att utveckla kvaliteten i utbildningen tillsammans med ledningsgruppen.

4.1.2 Utbildningsanordnarna har själva identifierat samma förbättringsområden före kvalitetsgranskningen

Som svar på frågan om varför några få anordnare upplever att kvalitetsgranskningen inte fullt ut bidrar till att utveckla kvaliteten i en enskild utbildning framkom ett potentiellt skäl. I vissa utbildningar har anordnare tillsammans med ledningsgrupp redan identifierat utbildningens styrkor och svagheter före kvalitetsgranskningen, beskrev några som vi intervjuade. Anordnaren upplever eventuellt att det redan finns ett påbörjat arbete kring deras på egen hand redan identifierade utvecklingsområden. Om myndigheten identifierar samma områden som utbildningsanordnaren redan har gjort upplever anordnaren inte att kvalitetsgranskningen i sig har bidragit till att höja kvaliteten i utbildningen.

Exempelvis skulle det kunna röra sig om något så konkret som arbetslivsrepresentanternas närvaro på ledningsgruppens möten. Att möten behöver

ställas in med kort varsel eller att möten inte är beslutsförmåga på grund av arbetslivsrepresentanters låga närvaro är ett tydligt och förhållandevis vanligt utvecklingsområde. Om utbildningen har en kvalitetsgranskning kommer myndigheten att beröra närvaron som ett förbättringsområde. Anordnaren känner givetvis till att ledningsgruppen har låg närvaro och arbetar förmodligen redan med insatser för att öka närvaron. Trots detta behöver myndigheten påtala närvaron som ett förbättringsområde eftersom arbetslivets medverkan är en central och viktig del i en yrkeshögskoleutbildning.

4.1.3 Potentiellt otydligt för några få anordnare hur metoden kan uppfylla syftet i utbildningar som redan har hög kvalitet

Ytterligare ett potentiellt skäl som framkom i intervjuerna till varför några få tycker att metoden inte fullt ut uppfyller syftet berör utbildningar med hög kvalitet. I intervjuerna beskrev några utbildningsledare att det är otydligt hur kvalitetsgranskning kan bidra till att utveckla kvaliteten i utbildningar som redan har hög kvalitet.

I vissa utbildningar identifierar myndigheten heller inga utvecklingsområden till följd av att det inte finns någonting i utbildningen som myndigheten bedömer bör utvecklas. I de allra flesta utbildningar finns det nästan alltid något område som kan utvecklas. Men det finns ett fåtal utbildningar årligen som inte får några förbättringsområden efter fördjupad kvalitetsgranskning.

5 Diagnostisk självvärdering

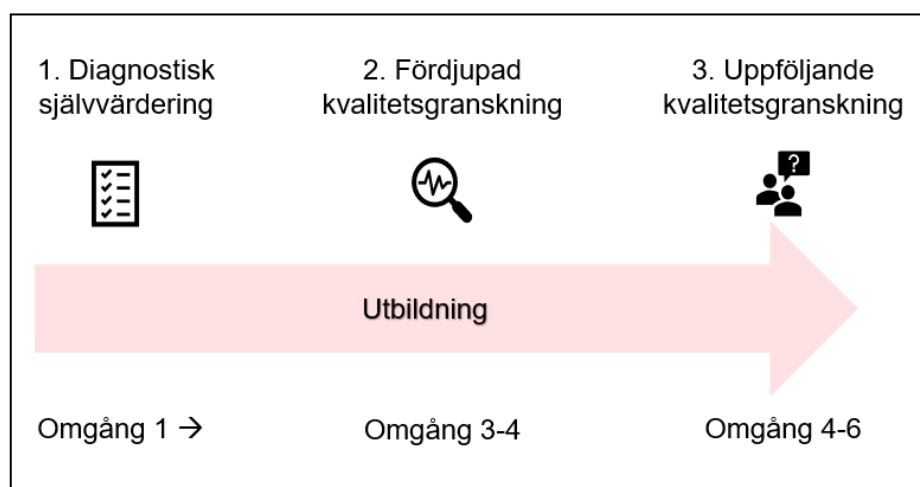
Myndigheten publicerade verktyget för diagnostisk självvärdering på myndighetens webbsida den 14 november 2019. Verktyget är frivilligt för anordnarna att använda. Tanken är att verktyget ska vara ett stöd för att på ett systematiskt sätt utveckla kvalitetsarbetet för att nå hög kvalitet och bibehålla hög kvalitet genom hela utbildningen.

5.1 Systematiskt arbete utifrån frågor i självvärdering skapar bättre förutsättningar för hög kvalitet i pågående utbildningar

Självvärderingsverktyget är utformat som en Excel-fil, som utbildningsanordnaren kan ladda hem från myndighetens webbsida.²² I filen finns flera frågor som utbildningsanordnaren kan ställa till olika parter som är involverade i utbildningen. Detta för att arbeta med kvalitetsarbetet på ett systematiskt sätt.

De signaler som myndigheten hittills har fått är att självvärderingsverktyget används och är uppskattat av flera utbildningsanordnare. Sedan publicering har stödmaterialet laddats ner hela 2600 gånger, vilket är förhållandevis många gånger.²³

Av figuren nedan framgår att myndighetens tanke är att den diagnostiska självvärderingen kan fungera som ett stöd för utbildningsanordnarna under en utbildnings hela livscykel och kan med fördel användas redan inför utbildningsstart. På så sätt hinner utbildningsanordnarna själva att arbeta med att utveckla kvaliteten i utbildningarna innan myndigheten gör fördjupad respektive uppföljande kvalitetsgranskning.

Figur 5. Myndighetens visualisering över självvärderingens plats i en utbildnings livscykel.

²² <https://www.myh.se/Verksamhetsomraden/Yrkeshogskolan/For-utbildningsanordnare/Kvalitetsfragor/>

²³ Siffran är hämtad 15 december 2020.

6 Framåtblick – kvalitetsgranskning under 2021

I detta kapitel beskriver vi hur arbetet med kvalitetsgranskning av utbildningar inom yrkeshögskolan kommer att se ut under 2021.

6.1 Framför allt fortsätter vi med befintliga metoder

Coronapandemin fortsätter att prägla arbetssättet för fördjupad kvalitetsgranskning. Under våren 2021 kommer vi inte att resa och göra intervjuer på plats i anordnarnas lokaler. Vi utvärderar löpande situationen med smittspridning och följer myndigheternas rekommendationer.

Myndigheten kommer inte att utveckla nya metoder för kvalitetsgranskning 2021. I stället kommer vi att fokusera på att använda metoderna fördjupad och uppföljande kvalitetsgranskning samt att utveckla och förbättra metoderna inom ramen för vårt ordinarie kvalitetsarbete.

6.1.1 Under 2021 planeras 90 fördjupade och 148 uppföljande kvalitetsgranskningar att genomföras

Precis som tidigare år bygger urvalet av utbildningar som ska kvalitetsgranskas 2021 på en behovsanalys och avser enskilda utbildningar.

I urvalet av utbildningar för fördjupad kvalitetsgranskning 2021 har ett urval av pågående utbildningar gjorts. Utbildningarna som har valts ut har bedrivits under ett antal utbildningsomgångar de senaste åren och har inte haft kvalitetsgranskning tidigare.

I 2021 års urval av utbildningar för uppföljande kvalitetsgranskning ingår pågående utbildningar som har haft en fördjupad kvalitetsgranskning åren 2016–2020, som inte redan har haft en uppföljande kvalitetsgranskning. De utbildningar som hade en fördjupad kvalitetsgranskning hösten 2020 kommer att ha uppföljande kvalitetsgranskning under hösten 2021.

6.1.2 Tematisk granskning av arbetet med resultat och effekt inom yrkeshögskolan

Under 2021 har vi för avsikt att genomföra en tematisk kvalitetsgranskning. Den kommer att handla om resultat- och effektoppföljning i utbildningar inom yrkeshögskolan. Syftet med den tematiska kvalitetsgranskningen, liksom övriga tematiska kvalitetsgranskningar, är att vi ska få underlag och empiri för att kunna göra mer träffsäkra insatser både vad gäller kvalitetsfrämjade arbete och kvalitetsgranskning av utbildningar.

7 Litteraturförteckning

Lag (2009:128) om yrkeshögskolan.

Myndigheten för yrkeshögskolan. 2020. *Kvalitetsfrågor – självvärderingsverktyg*. Elektronisk, tillgänglig: <https://www.myh.se/Verksamhetsomraden/Yrkeshogskolan/For-utbildningsanordnare/Kvalitetsfragor/>

Myndigheten för yrkeshögskolan. 2020. *Sju tips för ett bättre ledningsgruppsarbete*. Elektronisk, tillgänglig: <https://www.myh.se/Nyhetsrum/Nyheter/2020/Sju-tips-for-ett-bättre-ledningsgruppsarbete/>

Myndigheten för yrkeshögskolan. 2020. *Kvalitetsgranskning av yrkeshögskoleutbildningar 2019*. MYH 2019/5116. Elektronisk, tillgänglig: https://www.myh.se/Documents/Publikationer/Arsrapport_kvalitetsgranskningYH.pdf

Myndigheten för yrkeshögskolan. 2016. *Översyn av distansutbildningar inom yrkeshögskolan*. Elektronisk, tillgänglig: <https://www.myh.se/Publikationer/2016/Oversynav-distansutbildningar-inom-yrkeshogskolan/>

Myndigheten för yrkeshögskolan. 2020. *Ett stödmaterial för arbetet med jämställdhet inom yrkeshögskolan*. Elektronisk, tillgänglig: <https://www.myh.se/Publikationer/2020/Jamstallid-utbildning-inom-YH-/>

Myndigheten för yrkeshögskolan. 2021. *Rapportering av distansstödsprojektet*, MYH 2020/1632.

Myndigheten för yrkeshögskolan. 2020. *Ett stödmaterial till utbildningsanordnare för att kunna ställa om till att bedriva utbildning på distans med anledning av det nya coronaviruset*. Elektronisk, tillgänglig: <https://www.myh.se/Nyhetsrum/Nyheter/2020/Stodmaterial-for-distansundervisning/>

Myndigheten för yrkeshögskolan. 2020. *Studerandes sysselsättning 2019*. Elektronisk, tillgänglig: <https://www.myh.se/Documents/Publikationer/sysselsattningsrapport2019.pdf>

Regeringen, Utbildningsdepartementet. 2020. *Regleringsbrev för budgetåret 2020 avseende Myndigheten för yrkeshögskolan*.

Bilaga 1: Fördjupade kvalitetsgranskningar 2020

Utbildning	Anordnare	Kommun
Affärsutvecklare besöksnäring	YrkesAkademin YH AB	Falun
Automationsingenjör inriktning processteknik	Karlstads kommun	Karlstad
Behandlingsassistent	Forshaga kommun	Forshaga
Behandlingspedagog	Hedemora kommun	Hedemora
Behandlingspedagog	Hudiksvalls kommun	Hudiksvall
Betongingenjör	YrkesAkademin YH AB	Göteborg
E-drivsystemsspecialist	YrkesAkademin YH AB	Trollhättan
Ekonomi- och redovisningskonsult	IHM Business School AB	Stockholm
Fastighetsförvaltare	Botkyrka kommun	Botkyrka
Fastighetsförvaltare	Fastighetsakademin Sverige AB	Göteborg
Fastighetsförvaltare	Newton Kompetensutveckling AB	Göteborg
Front End Developer	Medieinstitutet i Sverige AB	Stockholm
Hydraultekniker	Stiftelsen Institutet för tillämpad hydraulik	Örnsköldsvik
Instrument- och flermotorinstruktörsutbildning	OSM Aviation Academy AB	Västerås
Internationell säljare B2B	IHM Business School AB	Stockholm
IT-säkerhetsspecialist	Stockholms internationella Handelsskola AB	Stockholm
Kontakttolk arabiska/dari	Plushögskolan AB	Göteborg
Kontakttolk i arabiska	TUC Sweden AB	Jönköping
Kontakttolk i somaliska	TUC Sweden AB	Stockholm
Kontakttolk i tigrinja	TUC Sweden AB	Stockholm
Kulturmålare – traditionellt byggnadsmåleri	Mariestads kommun	Mariestad
Kuskutbildningen i brukshästkörning	Wången AB	Krokom
Kvalificerad djurvårdare – nivå 2	Västra Götalandsregionen	Skara
Ljud- och musikproducent	Plushögskolan AB	Varberg
Lärningsutbildning inom traditionellt hantverk	Hantverksakademin i Sverige AB	Stockholm
Lönespecialist	TUC Sweden AB	Linköping
Massage- och friskvårdsterapeut	Bergqvist Massage & Friskvårdsutbildningar AB	Linköping
Miljö och VA-teknik	Västerbergslagens utbildningsförbund, VBU	Ludvika
Musik- och eventarrangör	Nyköpings kommun	Nyköping
Mättningsingenjör bygg och anläggning	KYH AB	Malmö
Möbelpetserare	Stiftelsen Stenebyskolan	Bengtsfors
Offentlig upphandlare	Stockholms kommun	Stockholm
Online Video Producer	Medieinstitutet i Sverige AB	Stockholm
Ortopedtekniker	Hälsö högskolan i Jönköping AB	Jönköping
Professional Video Editor	Medieinstitutet i Sverige AB	Stockholm
Projektledare el	INSU AB	Stockholm

Projektledning – hållbara möten & event	Stockholms kommun	Stockholm
Receptions-, konferens- & housekeepingansvarig	Göteborgs kommun	Göteborg
Service Manager – for future tourism	Malmö kommun	Malmö
Socialpedagog med särskild kompetens inom KBT	Sverigehälsan AB	Malmö
Specialistundersköterska anestesi- och operationssjukvård	Östsvenska Yrkeshögskolan AB	Linköping
Specialistundersköterska inom demens	Arboga kommun	Arboga
Specialistutbildad undersköterska – psykiatri	TUC Sweden AB	Jönköping
Specialistutbildad undersköterska akutsjukvård distans	Kunskapsförbundet Väst	Vänersborg
Specialistutbildad undersköterska inom demens	Consensum Lund AB	Sollentuna
Specialistutbildad undersköterska inom psykisk ohälsa	Consensum Lund AB	Lund
Specialsnickare inom möbel- och inredningsindustrin	Folkuniversitetet Stiftelsen Kursverksamheten vid Göteborgs universitet	Tibro
STI-ingenjör Järnvägsprojektör (EST)	Stiftelsen Stockholms tekniska Institut	Stockholm
Strategisk inköpare/upphandlare	TUC Sweden AB	Stockholm
Strategiskt inköp och upphandling	One Academy AB	Göteborg
Strategiskt inköp och upphandling	One Academy AB	Malmö
Systemutvecklare.net	TUC Sweden AB	Linköping
Tandsköterska	Folkuniversitetet Stiftelsen Kursverksamheten vid Umeå universitet	Östersund
Tandsköterska	Luleå kommun	Luleå
Tandsköterska	MedLearn AB	Västerås
Tandsköterska	Oskarshamns kommun	Oskarshamn
Tandsköterska	TUC Sweden AB	Stockholm
Tandsköterska	TUC Sweden AB	Tranås
Tandsköterska	YrkesAkademin YH AB	Sollefteå
Tekniker tunga maskiner och fordon	YrkesAkademin YH AB	Eskilstuna
TRAC-diplomerad resekonsult	Skellefteå kommun	Skellefteå
Trafiklärare	SYAB Gruppen AB	Kalmar
Träbyggnadsprojektör hållbart byggande	YrkesAkademin YH AB	Skellefteå
TV-Produktionsspecialist	Medieinstitutet i Sverige AB	Stockholm
Underhållstekniker	Kunskapsförbundet Väst	Vänersborg
Varmsmed – gesäll	Järnakademien Ångermanland AB	Kramfors
Webbutvecklare .NET	Tekniska Högskolan i Jönköping AB	Värnamo
Verktygsteknik	Tekniska Högskolan i Jönköping AB	Värnamo

Bilaga 2: Uppföljande kvalitetsgranskningar 2020

Utbildning	Anordnare	Kommun
Agrotekniker	Västra Götalandsregionen	Skara
Anläggningskonstruktör inriktning rör/mek	Karlstads kommun	Karlstad
Arborist	Hvilan Utbildning AB	Staffanstorp
Automation- och robotingenjör	Tekniska Högskolan i Jönköping AB	Jönköping
Automations- och robotingenjör	Hermods AB	Göteborg
Automations- och robotingenjör	Hermods AB	Örebro
Automations- och robotingenjör	Olofströms kommun	Olofström
Automationsingenjör	Hässleholms kommun	Hässleholm
Automationsingenjör	Plushögskolan AB	Linköping
Barnspecialiserad undersköterska	Karlstads kommun	Karlstad
Barnspecialistundersköterska	Sundsvalls kommun	Sundsvall
Behandlingspedagog	Nyköpings kommun	Nyköping
Behandlingspedagog/socialpedagog	Stadsmissionens skolstiftelse	Stockholm
Bygg- och anläggningsingenjör – produktion	Göteborgs kommun	Göteborg
Byggingenjör – produktion	Göteborgs kommun	Göteborg
Byggledare	Östsvenska Yrkeshögskolan AB	Norrköping
Bygglövshandläggare/byggnadsinspektör	Värmdö kommun	Värmdö
Byggnadsingenjör – produktion	Hermods AB	Solna
Byggnadsingenjör – produktionsledning	Hässleholms kommun	Hässleholm
Byggnadsingenjör produktion Uppsala	Nackademin AB	Uppsala
Byggnadsingenjör ROT	Nackademin AB	Solna
CAD-konstruktör inom mekanik	Plushögskolan AB	Stockholm
Demens- och äldrepsykiatrispecialiserad undersköterska	Skellefteå kommun	Skellefteå
Destination Management, incoming tourism	TEC Travel Education Centre AB	Stockholm
Diagnostikernier inom motorbranschen	Karlstads kommun	Karlstad
Digital Analytics Specialist	IHM Business School AB	Göteborg
Digital Analytics Specialist	IHM Business School AB	Stockholm
Digital Business Developer	Borås kommun	Borås
Digital Content Designer	Medieinstitutet i Sverige AB	Stockholm
Digital kommunikatör inom offentlig verksamhet	Jensen Education School AB	Stockholm
Digital Marketing & Sales Analytics	IHM Business School AB	Malmö
Digital marknadsförare	Sälj & Marknadshögskolan i Sverige AB	Göteborg
Digital Media Creative	Hyper Island Program AB	Stockholm
Drift- och fastighetstekniker	Medieinstitutet i Sverige AB	Stockholm
Driftledare lantbruk	Region Östergötland	Linköping
Drifttekniker kraft – värmeproduktion	Folkuniversitetet Stiftelsen kursverksamheten vid Göteborgs universitet	Karlstad
E-Commerce Manager	IHM Business School AB	Göteborg

E-Commerce Manager	IHM Business School AB	Malmö
E-Commerce Manager	IHM Business School AB	Stockholm
El- och automationsingenjör	Luleå kommun	Luleå
Elingenjör konstruktion	Nackademin AB	Solna
Elkonstruktör	Nyköpings kommun	Nyköping
Elkonstruktör	Varbergs kommun	Varberg
Elkraftingenjör	Nyköpings kommun	Nyköping
Elkraftingenjör – produktion, distribution och miljö	Arboga kommun	Arboga
Elkraftsingenjör	Västerås kommun	Västerås
Elprojektör	Tekniska Högskolan i Jönköping AB	Jönköping
Energispecialist byggnader	KYH AB	Nacka
Energitekniker specialisering vindkraft	Varbergs kommun	Varberg
Entreprenaderingenjör – bygg och anläggning	Hässleholms kommun	Hässleholm
Fastighetsförvaltare	Newton Kompetensutveckling AB	Stockholm
Fastighetsingenjör	Fastighetsakademin Sverige AB	Göteborg
Fastighetsingenjör	Tekniska Högskolan i Jönköping AB	Värnamo
Flyginstruktörsutbildning	OSM Aviation Academy AB	Västerås
Flygtekniker/el- och avioniktekniker	Nyköpings kommun	Nyköping
Förpackningsutvecklare/-designer	Nackademin AB	Solna
Grafisk Formgivare/tekniker	Sunne kommun	Sunne
Hotel Management	Stockholms kommun	Stockholm
Hud- och massageterapeut	Yrkeshögskolan för hudvård och SPA i Stockholm AB	Stockholm
Hälso- och vårdadministratör	Landskrona kommun	Landskrona
Inköp & Supply Management	NBI i Sverige AB	Luleå
Inköp & Supply Management	NBI i Sverige AB	Växjö
Inköpare & upphandlare	Plushögskolan AB	Västerås
Integrationspedagog med arbetsmarknadskompetens	Hudiksvalls kommun	Hudiksvall
Internationell inköpare	Stockholms Internationella Handelsskola AB	Stockholm
Internationell inköpare inom textil/mode/funktion	Proteko – produktionstekniskt centrum för tekoind.	Borås
Internationell resekonsult TRAC/IATA	TEC Travel Education Centre AB	Norrköping
Internationell säljare/marknadsförare	Sälj & Marknadshögskolan i Sverige AB	Göteborg
IP grafisk produktion & form	Göteborgs kommun	Göteborg
IT – Infrastructure and Cloud Engineer	Lernia Utbildning AB	Stockholm
Järnvägstekniker/kvalificerad kontaktledningstekniker	Trafikverket	Ängelholm
Key Account Manager	TUC Sweden AB	Linköping
Klövårdare	Västra Götalandsregionen	Skara
Konceptutvecklare event och besöksnäring	IHM Business School AB	Göteborg

Konceptutvecklare event och besöksnäring	IHM Business School AB	Stockholm
Kvalificerad tilläggsutbildning för yrkesverksam hovslagare	Flyinge AB	Lund
Kvalificerad tilläggsutbildning för yrkesverksam hovslagare	Västra Götalandsregionen	Skara
Kvalificerad trädgårdsanläggare	Båstads kommun	Båstad
Kyrkomusiker 50 procent	Mellansels Folkhögskola	Örnsköldsvik
Livesändningsspecialist	Botkyrka kommun	Botkyrka
Logistiker, arbetsledning och flerpartslogistik	Stiftelsen Yrkeshögskolan Sverige	Örebro
Lokförare	Stiftelsen Yrkeshögskolan Sverige	Hallsberg
Lokförare	Trafikverket	Ängelholm
Lokförare	Östsvenska Yrkeshögskolan AB	Mjölby
Lokförare inriktning person, gods och infra	Bodens kommun	Boden
Läke- och livsmedelstekniker	Folkuniversitetet Stiftelsen Kursverksamheten vid Lunds universitet	Lund
Löne- och ekonomikonsult	Härryda kommun	Härryda
Löneekonom	Stockholms kommun	Stockholm
Lönespecialist	Iterum Education AB	Östersund
Manusförfattare	Alma Löv Museum AB	Sunne
Medicinsk fotterapeut	Kunskap & Kompetens i Sverige AB	Örnsköldsvik
Medicinsk massageterapeut	Bergqvist Massage & Friskvårdsutbildningar AB	Linköping
Medicinsk sekreterare	Folkuniversitetet Stiftelsen Kursverksamheten vid Uppsala universitet	Falun
Medicinsk sekreterare	Kristianstads kommun	Kristianstad
Medicinsk sekreterare	Nyköpings kommun	Nyköping
Medicinsk sekreterare	Skövde kommun	Skövde
Mejeritekniker	Lernia Utbildning AB	Götene
Musikinstrumentmakare	Folkuniversitetet Stift Kursverksamheten vid Stockholms universitet	Upplands Väsby
Musikmakarna/Songwriters Academy of Sweden	Mellansels Folkhögskola	Örnsköldsvik
Möbelrestaurerare	Folkuniversitetet Stiftelsen Kursverksamheten vid Göteborgs universitet	Tibro
Möbelpetserare	Folkuniversitetet Stiftelsen Kursverksamheten vid Göteborgs universitet	Tibro
Mönsterkonstruktör	Medborgarskolan Stockholmsregionen	Stockholm
Nordisk spårsvetsare	Västerdalarnas Utbildningsförbund	Vansbro
Offentlig upphandlare	Göteborgs kommun	Göteborg

Offentlig upphandlare	Stockholms Internationella Handelsskola AB	Stockholm
Offentlig upphandlare/inköpare	TUC Sweden AB	Jönköping
Onlinemarknadsförare	Medieinstitutet i Sverige AB	Stockholm
Operativ digital kommunikator	Lidköpings kommun	Lidköping
Operativ ledare – inriktning Revenue Management	Båstads kommun	Båstad
Paralegal	Göteborgs kommun	Göteborg
Paralegal	NBI i Sverige AB	Malmö
Paralegal/juridisk handläggare	Sundsvalls kommun	Sundsvall
Produktionsledare bygg	Plushögskolan AB	Malmö
Produktionsutveckling	Göteborgs Tekniska College AB	Göteborg
Produktionsutveckling	Tekniska Högskolan i Jönköping AB	Värnamo
Projektledare elteknik	Nyköpings kommun	Nyköping
Psykiatrispecialiserad undersköterska/skötare/stödpedagog	Göteborgs kommun	Göteborg
Redovisningsekonom	Iterum Education AB	Stockholm
Redovisningskonsult	Competensum Skåne Nordväst AB	Helsingborg
Revenue Management i besöksnäringen	Stockholms kommun	Stockholm
Sadelmakare	Stiftelsen Sadelmakeriskolan i Tärnsjö	Heby
Servicetekniker elkraft	Åsbro Kursgård AB	Askersund
Skogsplanerare	Region Östergötland	Linköping
Skärgårdskapten	Klart Skepp Marinteknik AB	Danderyd
Skötare i psykiatrisk verksamhet för barn, unga och vuxna	Region Dalarna	Säter
Småskalig virkesförädling – knuttimring, småskalig sågning och produktionsutveckling	Västra Götalandsregionen	Svenljunga
Socialpedagog med särskild kompetens inom KBT	Sverigehälsan AB	Halmstad
Specialistundersköterska – äldre	Oskarshamns kommun	Kalmar
Specialistundersköterska inom kvalificerad sjukvård	Båstads kommun	Båstad
Specialistundersköterska inom multisjukdom hos äldre	Hermods AB	Karlskrona
Specialistundersköterska med neuropsykiatrikompetens	YrkesAkademin YH AB	Uppsala
Specialistundersköterska mot barn och ungdomar	Region Kronoberg	Växjö
Specialistutbildad undersköterska – demensvård	TUC Sweden AB	Tranås
Specialistutbildad undersköterska inom demens	Consensum Lund AB	Lund
Specialistutbildad undersköterska inom psykisk ohälsa	Consensum Lund AB	Sollentuna
Speditör/logistiker med miljöprofil	Stockholms Internationella Handelsskola AB	Stockholm
Speditör/logistiker med miljöprofil	Stockholms Internationella Handelsskola i Malmö AB	Malmö

Steriltekniker	Plushögskolan AB	Stockholm
Steriltekniker	YrkesAkademin YH AB	Stockholm
STI-ingenjör automation	Stiftelsen Stockholms Tekniska Institut	Stockholm
Storkökstekniker	Botkyrka kommun	Botkyrka
Strategisk inköpare/upphandlare	TUC Sweden AB	Linköping
Strategiskt inköp och upphandling	One Academy AB	Stockholm
Stödpedagog	Consensum Lund AB	Sollentuna
Stödpedagog	Landskrona kommun	Landskrona
Stödpedagog	Skövde kommun	Skövde
Stödpedagog inom funktionshinderområdet	Östsvenska Yrkeshögskolan AB	Söderköping
Stödpedagog inriktning funktionsnedsättning	Uddevalla kommun	Uddevalla
Systemingenjör spårfordon	Västerås kommun	Västerås
Systemutvecklare – objektorienterad systemutveckling	Handelsakademin i Göteborg AB	Göteborg
Säkerhets- och trygghetskoordinator	Företagsuniversitetet AB	Stockholm
Tandsköterska	Folkuniversitetet Stiftelsen Kursverksamheten vid Uppsala universitet	Uppsala
Tandsköterska	Nyköpings kommun	Nyköping
Tandsköterska	Plushögskolan AB	Gävle
Tandsköterska	Plushögskolan AB	Karlstad
Tandsköterska	Region Kronoberg	Växjö
Tandsköterska	Umeå kommun	Umeå
Tapetserare	Stiftelsen Hantverk & Utbildning	Leksand
Tillämpad elektronik för inbyggda system	AGSTU AB	Surahammar
TRAC – diplomerad resekonst	Göteborgs kommun	Göteborg
TRAC – diplomerad resekonst	Stockholms kommun	Stockholm
Vatten- och miljötekniker	Stiftelsen Yrkeshögskolan Sverige	Sundsvall
Visualisering av rum, inredningar och produkter	Tekniska Högskolan i Jönköping AB	Eksjö
VVS-ingenjör	TUC Sweden AB	Jönköping
Vårdadministratör	Lernia Utbildning AB	Östersund
Vårdadministratör – medicinsk sekreterare	Karlstads kommun	Karlstad

Bilaga 3: Fastställda kvalitetskriterier för yrkeshögskolan 2020

Ledningsgruppens ledamöter har god kunskap om de kompetensbehov som finns inom yrkesområdet

Ledningsgruppens arbetslivsrepresentanter företräder det arbetsliv som berörs av utbildningen. Ledamöternas kunskap omfattar både yrkesområdet och de krav som ställs på yrkesrollen.

Ledningsgruppen säkerställer stark arbetslivsanknytning i utbildningens alla delar

Ledningsgruppen har reellt inflytande över utbildningen i sin helhet och ser till att den motsvarar de krav som ställs på yrkesrollen.

Ledningsgruppen arbetar effektivt och tar ansvar för utbildningens utveckling

Arbetet i ledningsgruppen har tydliga förutsättningar och bygger på engagemang och aktivt deltagande. Ledningsgruppen analyserar och diskuterar uppföljningar, utvärderingar och andra relevanta underlag för att utveckla utbildningens kvalitet och säkerställa att den motsvarar arbetslivets behov.

Ledningsgruppen svarar för att systematiskt kvalitetsarbete bedrivs

Ledningsgruppens ledamöter är insatta i hur utbildningens kvalitets- och värdegrundsarbete bedrivs och kan påverka dess inriktning, utformning och genomförande. Dokumentation visar på ett rättvisande sätt hur detta genomförs.

Utbildningens organisation och resurser ger de studerande förutsättningar att nå utbildningens mål

De praktiska förutsättningarna skapas genom god planering, väl fungerande daglig ledning, god studiemiljö samt lokaler och utrustning som är anpassade efter utbildningens innehåll och mål. Den undervisande personalen ges förutsättningar att stödja de studerandes inläring.

Utbildningens pedagogik ger de studerande förutsättningar att nå utbildningens mål

De pedagogiska förutsättningarna skapas genom tydligt ansvar för utbildningen som pedagogisk helhet, men också genom väl avvägda anpassningar till bland annat kursernas innehåll och mål samt de studerandes individuella utveckling mot utbildningens mål. Utbildningens pedagogik integrerar teori, färdighetsträning och reflektion.

De personer som anlitas i utbildningen för undervisning eller handledning har rätt kompetens

Den undervisande personalen har både kännedom om det yrke som utbildningen förbereder för och den ämnesmässiga och pedagogiska kompetens som krävs för uppdraget. Utbildningsanordnaren ser till att undervisande personal får stöd i det pedagogiska genomförandet och att de får kompetensutveckling.

Utbildningsanordnaren har god samverkan med LIA-arbetsplatserna

Utbildningsanordnaren har ett nätverk som erbjuder tillräckligt antal relevanta och kvalificerade LIA-platser. Samverkan sker genom strukturerade samarbetsformer och god kommunikation före, under och efter en LIA-kurs.

LIA är en väl fungerande del av utbildningen

Utbildningens LIA-kurser är väl integrerade i utbildningen som ett naturligt steg i den studerandes utveckling mot utbildningens mål. Kursmålen för LIA-kursen stämmer överens med utbildningens mål och LIA-platserna är lämpliga utifrån kurs- och utbildningsmål.

De personer som anlitas som LIA-handledare har rätt kompetens

Utbildningsanordnaren har tydliga kompetenskrav och rutiner för hur handledare rekryteras och förbereds för sitt uppdrag. Utbildningsanordnaren har rutiner för att följa upp handledningens kvalitet under LIA-kursen.

Det finns ett väl fungerande system för kvalitetsarbete

Kvalitetsarbetet genomförs i återkommande faser av planering, genomförande, utvärdering och förbättring. Uppgifter från uppföljning och utvärdering analyseras och ligger till grund för åtgärder. Kvalitetsarbetet är utformat både för att åtgärda brister och leda till långsiktig förbättring. Kvalitetsarbetet omfattar hela utbildningens genomförande, men också ledning, resultat- och effektuppföljning samt värdegrundsfrågor. För att göra kvalitetsarbetet transparent och säkerställa kontinuitet dokumenteras arbetet på ett sätt som är tillgängligt för alla berörda.

Utbildningsanordnaren har ett värdegrundsarbete som utgår från mångfald, likabehandling och jämställdhet mellan könen

Utbildningsanordnaren ser till att värdegrundsarbetet integreras i utbildningens alla delar och att värdegrunden förankras hos de som är inblandade i utbildningen. Utbildningsanordnaren gör insatser utifrån värdegrunden, så att studerande inte utsätts för diskriminering eller kränkande behandling. Utbildningsanordnaren arbetar aktivt för att främja jämställdhet mellan könen och bidrar till att bryta traditioner i fråga om könsbundna utbildnings- och yrkesval. Utbildningsanordnaren arbetar aktivt med breddad rekrytering, breddat deltagande och breddat mottagande som utgår från mångfald, likabehandling och jämställdhet mellan könen.

Bilaga 4: Enkätfrågor efter fördjupad kvalitetsgranskning 2020

1. Har instruktionerna inför kvalitetsgranskningen (t ex begäran om material och information om hur granskningen genomförs) varit lätta att förstå?
2. Myndighetens utredare var väl förberedda och pålästa om utbildningen vid granskningsbesöket.
3. Myndighetens granskningsprocess är transparent och det är lätt att förstå vad som ligger till grund för myndighetens bedömningar.
4. Har du fått möjlighet att bemöta de synpunkter som har kommit fram vid kvalitetsgranskningen?
5. Myndighetens bedömning av kvaliteten i utbildningen överensstämmer med min egen uppfattning.
6. Myndighetens kvalitetsgranskning (mina förberedelser, myndighetens besök, granskningsrapporten m m) har bidragit till att kvaliteten i utbildningen har höjts.
7. Fördjupade kvalitetsgranskningar ska genomföras med ett gott bemötande. Har det varit annorlunda vid din granskning? I så fall, lämna gärna en kommentar.
8. Har du förslag på förändringar eller annat som du anser är viktigt vid fördjupad kvalitetsgranskning av utbildningar inom yrkeshögskolan?

Bilaga 5: Enkätfrågor efter uppföljande kvalitetsgranskning 2020

1. Har instruktionerna inför den uppföljande kvalitetsgranskningen (till exempel myndighetens begäran om material och information om hur den uppföljande kvalitetsgranskningen genomförs) varit lätta att förstå?
2. Myndighetens utredare var väl förberedd och påläst om utbildningen under intervjun.
3. Myndighetens process för uppföljande kvalitetsgranskning är transparent och det är lätt att förstå vad som ligger till grund för myndighetens bedömningar.
4. Myndighetens bedömning av hur vi har arbetat med att utveckla utbildningen utifrån de identifierade utvecklingsområdena från den fördjupade kvalitetsgranskningen överensstämmer med min egen uppfattning.
5. Myndighetens uppföljande kvalitetsgranskning (mina förberedelser, myndighetens intervju, rapporten och beslutet) har bidragit till att kvaliteten i utbildningens har höjts.
6. Uppföljande kvalitetsgranskningar ska genomföras med ett gott bemötande. Har det varit annorlunda vid din uppföljande kvalitetsgranskning? I så fall, lämna gärna en kommentar.
7. Har du förslag på förändringar eller annat som du anser är viktigt vid uppföljande kvalitetsgranskning av utbildningar inom yrkeshögskolan?

Bilaga 6: Intervjufrågor 2020

1. Till att börja med, när hade ni kvalitetsgranskning?
2. Hur upplevde ni kvalitetsgranskningsprocessen som helhet?
3. Hur var er upplevelse av förberedelserna och varför?
4. Hur var er upplevelse av granskningsdagen och varför?
5. Hur var er upplevelse av avslutet, beslut och rapport och varför?
6. Vilken del av granskningsprocessen var ur ert perspektiv den mest respektive minst kvalitetsdrivande, varför?
7. Vilka åtgärder från myndighetens sida skulle ur ert perspektiv förbättra granskningsprocessen och dess resultat, d v s förbättrad kvalitet hos utbildningarna, mest?
8. Skulle du säga att myndighetens kvalitetsgranskning bidrar till att höja kvaliteten i en enskild utbildning? Varför/varför inte?
9. När ni genomgått en granskning, när hade det känts relevant med en ny FKG?

Bilaga 7: Urval av intervjuade utbildningsanordnare

Bergqvist Massage & Friskvårdsutbildningar AB
Fastighetsakademin Sverige AB
Hedemora kommun
IHM Business School Aktiebolag
Järnakademien Ångermanland AB
Kunskapsförbundet Väst
Malmö kommun
Medieinstitutet i Sverige AB
MedLearn AB
Skellefteå kommun
Stiftelsen Institutet för tillämpad hydraulik
Stockholms kommun
Sverigehälsan AB
Östsvenska Yrkeshögskolan AB

Rätt kompetens i rätt tid.

Myndigheten för yrkeshögskolan

Myndigheten för yrkeshögskolan
Box 145, 721 05 Västerås
www.myh.se